

KOMISIJOS SPRENDIMAS (ES) 2015/1583**2014 m. rugpjūčio 4 d.****dėl pagalbos schemos SA.18859 (11/C) (ex 65/10 NN), kurią įgyvendino Jungtinė Karalystė.
Nerūdinių medžiagų mokesčio lengvata Šiaurės Airijoje (ex N 2/04)***(pranešta dokumentu Nr. C(2014) 5466)***(Tekstas autentiškas tik anglų kalba)****(Tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 108 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą,

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės susitarimą, ypač į jo 62 straipsnio 1 dalies a punktą,

pakvietusi suinteresuotąsias šalis pateikti savo pastabas pagal tas nuostatas ⁽¹⁾ ir atsižvelgdama į tas pastabas,

kadangi:

1. PROCEDŪRA

- (1) Jungtinė Karalystė 2004 m. sausio 5 d. raštu, kuris užregistruotas 2004 m. sausio 9 d., Komisijai pranešė apie ketinimą Šiaurės Airijoje nustatyti mokesčio lengvatą, taikomą Šiaurės Airijoje išgautoms ir joje komerciniais tikslais naudojamoms neapdorotoms nerūdinėms medžiagoms ir Šiaurės Airijoje išgautų nerūdinių medžiagų produktams, kurie joje naudojami komerciniais tikslais, t. y. Jungtinėje Karalystėje nustatyto nerūdinių medžiagų mokesčio lengvatą (toliau – priemonė).
- (2) Apie priemonę buvo pranešta keičiant pirminę nerūdinių medžiagų mokesčio lengvatos Šiaurės Airijoje ⁽²⁾ priemonę, kurią Komisija patvirtino 2002 m. balandžio 24 d. Sprendimu N863/01 ⁽³⁾ (toliau – Sprendimas N863/01).
- (3) 2004 m. gegužės 7 d. Komisija dėl priemonės priėmė neprieštaravimo sprendimą ⁽⁴⁾ (toliau – 2004 m. gegužės 7 d. sprendimas).
- (4) 2004 m. rugpjūčio 30 d. *British Aggregates Association, Healy Bros. Ltd ir David K. Trotter & Sons Ltd* dėl 2004 m. gegužės 7 d. sprendimo pateikė apeliacinį skundą (užregistruotą T-359/04 numeriu).
- (5) 2010 m. rugsėjo 9 d. Bendrasis Teismas panaikino 2004 m. gegužės 7 d. sprendimą ⁽⁵⁾. Remiantis Teismo sprendimu, Komisija teisėtai negalėjo priimti sprendimo nepateikti prieštaravimų, nes neišnagrinėjo klausimo dėl galimo mokestinio atitinkamų vietos produktų ir iš Airijos importuotų produktų diskriminavimo. Komisija dėl šio sprendimo apeliacinio skundo nepateikė.
- (6) 2010 m. gruodžio 15 d. ir 2011 m. gruodžio 21 d. Jungtinė Karalystė pateikė papildomą informaciją apie priemonę, taip pat ir dokumentus dėl priemonės įgyvendinimo sustabdymo nuo 2010 m. gruodžio 1 d. panaikinant 2004 m. nerūdinių medžiagų mokesčio (Šiaurės Airijos mokesčių kredito) nuostatus (S.I. 2004/1959).
- (7) Komisija 2011 m. vasario 2 d. raštu paprašė papildomos informacijos. Jungtinė Karalystė daugiau informacijos pateikė 2011 m. kovo 7 d. ir birželio 10 d. raštais.

⁽¹⁾ OL C 245, 2011 8 24, p. 10, klaidų ištaisymas paskelbtas OL C 328, 2011 11 11, p. 11.⁽²⁾ Laipsniškas nerūdinių medžiagų mokesčio nustatymas.⁽³⁾ OL C 133, 2002 6 5, p. 11.⁽⁴⁾ OL C 81, 2005 4 2, p. 4.⁽⁵⁾ 2010 m. rugsėjo 9 d. Sprendimas *British Aggregates a. o. prieš Komisiją*, T-359/04, Rink. p. II-04227.

- (8) 2011 m. liepos 13 d. raštu Komisija Jungtinę Karalystę informavo, kad nusprendė dėl pagalbos pradėti Sutarties 108 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą.
- (9) Komisijos sprendimas pradėti tyrimo procedūrą buvo paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ⁽⁶⁾ (toliau – sprendimas pradėti tyrimo procedūrą). Komisija pakvietė suinteresuotąsias šalis pateikti savo pastabas dėl pagalbos.
- (10) Komisija 2011 m. rugsėjo 23 d. iš suinteresuotųjų šalių gavo dvi pastabas. Komisija Jungtinei Karalystei jas nusiuntė 2011 m. lapkričio 10 d., ir ši turėjo galimybę atsakyti; Jungtinės Karalystės pastabos buvo gautos 2011 m. lapkričio 25 d. raštu.
- (11) Jungtinė Karalystė daugiau informacijos pateikė 2012 m. rugsėjo 17 d. ir spalio 10 d. raštais. Komisija 2014 m. sausio 23 d. ir vasario 7 d. paprašė daugiau informacijos; Jungtinė Karalystė ją pateikė atitinkamai 2014 m. balandžio 1 d. ir birželio 4 d.

2. IŠSAMUS PRIEMONĖS APIBŪDINIMAS

2.1. Nerūdinių medžiagų mokestis

- (12) Nerūdinių medžiagų mokestis (NMM) – aplinkos apsaugos mokestis, taikomas nerūdinių medžiagų, apimančių uolienas, smėlį ar žvirgždą, naudojimui komerciniais tikslais. Jį Jungtinė Karalystė pradėjo taikyti 2002 m. balandžio 1 d. aplinkos apsaugos tikslais – kuo labiau padidinti perdirbtų nerūdinių medžiagų ir kitų pakaitų neapdirbtoms nerūdinėms medžiagoms naudojimą ir skatinti racionalią neapdirbtų nerūdinių medžiagų, kurios yra neatsinaujinantieji gamtos ištekliai, gavybą ir naudojimą. Nerūdinių medžiagų gavybos žala aplinkai, kurią siekiama sumažinti nustatant NMM, apima triukšmą, dulkes, žalą biologinei įvairovei ir gamtovaizdžiui.
- (13) NMM taikomas Jungtinėje Karalystėje išgautoms neapdirbtoms nerūdinėms medžiagoms ir importuotoms neapdirbtoms nerūdinėms medžiagoms, jas pirmą kartą naudojant arba parduodant Jungtinėje Karalystėje ⁽⁷⁾. Pirminio pranešimo metu mokesčio tarifas buvo 1,60 svarų sterlingų (GBP) už toną ⁽⁸⁾. NMM taip pat taikomas neapdorotų nerūdinių medžiagų, naudojamų gaminant apdorotus produktus, naudojimui komerciniais tikslais. Mokestis netaikomas apdorotoms ir perdirbtoms nerūdinėms medžiagoms, taip pat neapdorotoms nerūdinėms medžiagoms, eksportuojamoms iš Jungtinės Karalystės.

2.2. Pirminė NMM lengvatos priemonė Šiaurės Airijoje

- (14) Savo Sprendime N863/01 Komisija teigė, kad laipsniškas NMM nustatymas Šiaurės Airijoje buvo suderinamas su Bendrijos rekomendacijų dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai ⁽⁹⁾ (2001 m. rekomendacijos dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai) E.3.2 skyriumi. Patvirtinta pagalba buvo penkerių metų laipsniškai mažinamos mokesčio lengvatos schema, pradėjusi galioti 2002 m. ir panaikinta 2007 m. Pirminė NMM lengvata Šiaurės Airijoje taikyta tik neapdorotų nerūdinių medžiagų, naudojamų gaminant apdorotus produktus, naudojimui komerciniais tikslais.

2.3. Pakeista NMM lengvatos priemonė Šiaurės Airijoje

- (15) Šis sprendimas yra susijęs tik su pakeista NMM lengvata Šiaurės Airijoje, taikyta Šiaurės Airijoje išgautoms ir joje komerciniais tikslais naudojamoms neapdorotoms nerūdinėms medžiagoms ir Šiaurės Airijoje išgautų neapdorotų nerūdinių medžiagų produktams, kurie joje naudojami komerciniais tikslais.

2.3.1. Pakeitimas

- (16) Kaip paaiškinta sprendimo pradėti tyrimo procedūrą 12–14 konstatuojamosiose dalyse, Jungtinė Karalystė manė, kad dėl ypatingų sąlygų Šiaurės Airijoje joje taikomos NMM lengvatos taikymo sritis turėtų būti išplėsta.

⁽⁶⁾ Tas pats [1].

⁽⁷⁾ NMM taikomas importuojamoms žaliavinėms nerūdinėms medžiagoms, bet netaikomas nerūdinėms medžiagoms, kurių esama importuojamuose apdorotuose produktuose.

⁽⁸⁾ 2008 m. balandžio 2 d., t. y. dieną, kurią pradėtos taikyti 2008 m. valstybės pagalbos aplinkos apsaugai gairės, NMM tarifas buvo 1,95 GBP už toną.

⁽⁹⁾ OL C 37, 2001 2 3, p. 3.

- (17) Pirminė lengvatos schema (laipsniškas NMM nustatymas) buvo pakeista. Lengvata taikyta visų rūšių neapdorotoms nerūdinėms medžiagoms, t. y. ne tik nerūdinėms medžiagoms, naudojamoms gaminant apdorotus produktus, kaip buvo Sprendimu N863/01 patvirtinus pirminę lengvatą, bet ir tiesiogiai naudojamoms žaliavinėms neapdorotoms nerūdinėms medžiagoms ⁽¹⁰⁾.
- (18) Nustačius lengvatą mokėti reikėjo 80 % NMM, mokėtino visais kitais atvejais, ir ši lengvata turėjo būti pereinamojo laikotarpio priemonė. Ji įsigaliojo 2004 m. balandžio 1 d. ir turėjo galioti iki 2011 m. kovo 31 d. (t. y. 9 metus nuo NMM nustatymo 2002 m. balandžio 1 d.).
- (19) Lengvatos schema sustabdyta 2010 m. gruodžio 1 d.

2.3.2. Aplinkos apsaugos susitarimai

- (20) Norėdama veiksmingiau siekti numatytų aplinkos apsaugos tikslų Jungtinė Karalystė mokesčio lengvatą susiejo su sąlyga, kad pretendentai turi su Jungtine Karalyste susitarti dėl susitarimų, kuriais lengvatos taikymo laikotarpiu būtų įpareigoti dalyvauti aplinkos apsaugos veiksmingumo didinimo programoje, oficialiai juos sudaryti ir jų laikytis.
- (21) Pagrindiniai kriterijai, kuriais remiantis leidžiama taikyti schemą:
- kiekvieno reikalavimus atitinkančio objekto atžvilgiu reikėjo turėti būtiną (-us) statybos leidimą (-us), aplinkos apsaugos teisės aktais nustatytus leidimus ir pan.;
 - objektą eksploatuojantis veiklos vykdytojas turėjo įsipareigoti laikytis aplinkos apsaugos audito tvarkos. Pirmasis auditas turėjo būti užsakytas ir duomenys pateikti per 12 mėnesių nuo dienos, kurią pradėta naudotis schema, o vėliau atnaujinamas kas 2 metus.
- (22) Kiekvienas susitarimas buvo individualiai suderintas su karjero sąlygomis, pavyzdžiui, atsižvelgiant į tuo metu buvusias standartus ir tobulinimo galimybes. Tikrintos šios sritys: oro kokybė, archeologija ir geologinė įvairovė, biologinė įvairovė, sprogdinimas, bendruomeninė atsakomybė, dulkės, energijos vartojimo efektyvumas, požeminis vanduo, gamtovaizdis ir žala gamtovaizdžiui, triukšmas, naftos ir cheminių medžiagų laikymas ir tvarkymas, atkūrimas ir vėlesnė priežiūra, pirminių nerūdinių medžiagų pakaitalų naudojimas, paviršinis vanduo, transporto poveikis už objekto ribų ir atliekų tvarkymas.
- (23) Šiaurės Airijos aplinkos departamentas buvo atsakingas už tų susitarimų stebėseną, ir jeigu įmonėse būdavo nustatyta didelių trūkumų, lengvata būdavo panaikinama.

2.3.3. Nerūdinių medžiagų gamybos sąnaudos, pardavimo kaina ir paklausos kainų elastingumas

- (24) Kalbant apie nerūdinių medžiagų gamybos sąnaudas, Jungtinė Karalystė paaiškino, kad jos labai skyrėsi priklausomai nuo karjero ir kad tą patį būtų galima pasakyti ir apie kainas ⁽¹¹⁾. Vidutinės įvairių kategorijų nerūdinių medžiagų pardavimo karjere kainos apibendrintos 1 lentelėje ⁽¹²⁾. Pelno marža taip pat buvo įvairi, bet pramonės atstovai įvertino, kad tipinis dydis buvo 2–5 %.

1 lentelė

Pardavimo kaina

Uolienos rūšis	Kaina karjere prieš apmokestinimą (GBP/t)
Bazaltas	4,21
Smiltainis	4,37

⁽¹⁰⁾ Šiaurės Airijoje išgautoms ir į bet kurią Didžiosios Britanijos vietą vežamoms nerūdinėms medžiagoms taikytas viso tarifo NMM. Viso tarifo NMM taikytas ir Šiaurės Airijoje išgautoms nerūdinėms medžiagoms, naudotoms gaminant į Didžiąją Britaniją vežamus apdorotus produktus. Taip užtikrinta, kad Šiaurės Airijos nerūdinėms medžiagoms ir apdorotiems produktams Didžiosios Britanijos rinkoje nebūtų suteiktas konkurencinis pranašumas.

⁽¹¹⁾ Jungtinė Karalystė informaciją pateikė 2008 m. valstybės pagalbos aplinkos apsaugai gairėse reikalaujamo priemonės vertinimo tikslais. Įmonių, prekybos ir investicijų departamento (angl. *Department of Enterprise, Trade and Investment*, DETI) 2009 m. mineralų apžvalga.

⁽¹²⁾ Paskirstymo išlaidos priklauso nuo vežimo atstumo, o mylios vežimo kaina yra 0,15–0,20 GBP už toną, kai nerūdinės medžiagos pristatomos 10–15 mylių atstumu, atsižvelgiant į vietos aplinkybes.

Uolienos rūšis	Kaina karjere prieš apmokestinimą (GBP/t)
Klintis	3,72
Smėlis ir žvirgždas	4,80
Kita	5,57
Vidutinė svertinė kaina	4,42

- (25) Priėmus sprendimą pradėti tyrimo procedūrą, Jungtinė Karalystė pateikė daugiau informacijos apie nerūdinių medžiagų gamybos sąnaudas Šiaurės Airijoje ir Didžiojoje Britanijoje. Palyginti su Didžiąja Britanija, elektros ir statybos leidimų kainos Šiaurės Airijoje yra didesnės. Šiaurės Airijoje mažosioms ir vidutinėms įmonėms elektra kainuoja vidutiniškai maždaug 14 pensų už kWh, o panašaus dydžio įmonėms visoje Jungtinėje Karalystėje – 11 pensų už kWh. Stambūs ir labai stambūs elektros vartotojai Šiaurės Airijoje mokės vidutiniškai 10 pensų už kWh, palyginti su maždaug 8 pensais už kWh visoje Jungtinėje Karalystėje. Remiantis pramonės atstovų pateiktais apskaičiuotais duomenimis, elektros ir kuro kaina būtų 30–46 pensai už kiekvieną gautą nerūdinių medžiagų toną. Be to, Šiaurės Airijos karjerai patiria gerokai didesnes statybos leidimų išlaidas negu tokie pat Didžiosios Britanijos ir Airijos Respublikos karjerai. Paremdama tą teiginį Jungtinė Karalystė pateikė kainų palyginimus.
- (26) Apskritai, kalbant apie kainų lygio skirtumus Šiaurės Airijoje ir Didžiojoje Britanijoje, Jungtinė Karalystė paaiškino, kad tiekėjai Šiaurės Airijoje niekada negalėjo nustatyti tokių kainų kaip tiekėjai Didžiojoje Britanijoje. Jungtinė Karalystė tai parodė pateikdama vidutines 2001–2008 m. Šiaurės Airijos ir Didžiosios Britanijos nerūdinių medžiagų kainas. Taigi, taikomas viso tarifo mokestis sudarytų daug didesnę pardavimo kainos dalį ir taip silpnoje rinkoje. Tai, kad nėra galimybių dalį sąnaudų perduoti klientams, yra svarbus istorinis veiksnys, dėl kurio per mažai investuojama į aplinkos apsaugos gerinimą ir kurį galima paaiškinti ekonominiais (rinkos susiskaidymas) ir geologiniais veiksniais.
- (27) Priėmus sprendimą pradėti tyrimo procedūrą, Jungtinė Karalystė pateikė išsamesnės informacijos apie vidutines nerūdinių medžiagų kainas. Panašu, kad kai nerūdinės medžiagos nėra labai vertingos ir ypatingos, vežti jas iš Šiaurės Airijos į Didžiąją Britaniją ar net pačioje Didžiojoje Britanijoje iš Škotijos vežti nerūdines medžiagas, kurios bus naudojamos, pavyzdžiui, Londone, yra neekonomiška. 2 lentelėje pateiktos vidutinės 2006–2011 m. Šiaurės Airijos ir Didžiosios Britanijos nerūdinių medžiagų kainos karjere, o Didžiosios Britanijos kainos pateiktos dar ir 2012 m.

2 lentelė ⁽¹³⁾**Vidutinės kainos karjere**

Metai	Tonos kaina Šiaurės Airijoje (GBP)		Tonos kaina Didžiojoje Britanijoje (GBP)	
	Smėlis ir žvirgždas	Skalda	Smėlis ir žvirgždas	Skalda
2006 m.	3,81	3,60	9,18	7,34
2007 m.	4,68	4,07	9,08	7,01
2008 m.	3,74	4,84	10,05	8,11
2009 m.	4,80	4,30	10,04	8,03
2010 m.	3,38	4,25	10,47	7,90
2011 m.	2,93	4,30	10,70	7,77
2012 m.			10,02	8,28

⁽¹³⁾ Šiaurės Airijos duomenys gauti iš Šiaurės Airijos įmonių, prekybos ir investicijų departamento Metinės mineralų apžvalgos, Didžiosios Britanijos duomenys pateikti remiantis Nacionalinės statistikos biuro (angl. *Office for National Statistics*, ONS) duomenimis, pateiktais Metinėje iškastų mineralų apžvalgoje.

- (28) Remiantis išsamesne kainodaros informacija galima daryti tą pačią išvadą, kurią anksčiau padarė JK (žr. 26 konstatuojamąją dalį), t. y. kad viso tarifo NMM sudarytų daug didesnę pardavimo kainos dalį jau ir taip silpnoje rinkoje. Iš duomenų matyti, kad Šiaurės Airijos smėlis ir žvirgždas arba nerūdinių medžiagų skalda negalėtų konkuruoti su vidutinėmis Didžiosios Britanijos kainomis dar pridėjus ir [...] (*) GBP už toną vežimo jūra kainą. Dėl žemos nerūdinių medžiagų kainos jų apskritai negalima parduoti tolesnėse rinkose, nes, net jeigu kaina būtų [...] GBP už toną ir būtų vežama [...] mylių, kaina karjere padidėtų beveik [...] proc. Atrodo, kad daugeliu atvejų arčiau esantis karjeras galėtų pasiūlyti konkurencingesnę kainą.
- (29) Kalbant apie paklausos kainų elastingumą, Jungtinė Karalystė paaiškino, kad nerūdinių medžiagų paklausos kainų elastingumas yra 0,2–0,5. Remiantis Jungtinės Karalystės atliktu Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos nerūdinių medžiagų kiekio ir kainų duomenų tyrimu galima daryti išvadą, kad daugumos rūšių nerūdinių medžiagų kainų elastingumas svyravo nuo beveik nulio iki maždaug 0,52. Priėmus sprendimą pradėti tyrimo procedūrą, Jungtinė Karalystė įrodė, kad pagrindinei Jungtinės Karalystės daliai būdingas paklausos kainų elastingumas negali būti taikomas Šiaurės Airijai, nes abi rinkos skiriasi. Todėl iš pradžių pateikti skaičiai neturi ryšio su Šiaurės Airijos rinka. Jungtinė Karalystė nurodė, kad jie bandė nustatyti elastingumą, taikytiną tik Šiaurės Airijai, bet nebuvo apskaičiavimui reikalingų susijusių duomenų.
- (30) Priėmus sprendimą pradėti tyrimo procedūrą, Jungtinė Karalystė pateikė informaciją, iš kurios matyti, kaip kainų skirtumai daro poveikį paklausai Šiaurės Airijos rinkoje. Informaciją tokiais tikslais pateikė keturios iš penkių stambiausių karjerų Šiaurės Airijoje eksploatuojančių įmonių. Kadangi dėl transporto išlaidų apribojama rinka, kurioje karjerus eksploatuojančios įmonės gali parduoti produktus konkurencinga kaina, buvo sunku nustatyti tiesioginę kainų ir rinkos dalių koreliaciją. Labiau tikėtina, kad paklausa ir rinkos dalis reaguoja į stambių statybos projektų pradžią arba pabaigą vietos teritorijoje, o ne į visos šalies masto kainų skirtumus. Be to, bendrovės, Šiaurės Airijoje turinčios didžiausią rinkos dalį, kartais parduoda ir aukštesnės kokybės ypatingus produktus, taigi būtų netikslu lyginti gamintojus norint nustatyti rinkos tendencijas. Nepaisant to, Jungtinė Karalystė įrodo, kad kainų skirtumai tikrai veikia paklausą, tačiau labiau vietos lygmeniu. Arti sienos su Airijos Respublika, t. y. maždaug už 23 mylių nuo sienos, veikiančios bendrovės pateikė duomenų, iš kurių matyti, kad joms padidinus kainas gerokai sumažėjo pardavimas. Buvo pateikti konkretūs [...] ir [...] duomenys. Iš 3 lentelėje pateiktų duomenų matyti įmonių [...] ir [...] objekto [...] kainų pokyčių 2009–2013 m. poveikis, t. y. tai, kad 2010 m. atnaujinus lengvatos taikymą gerokai sumažėjo pardavimo apimtis ir pajamos. Bandant visą mokestį perduoti klientams, įmonės [...] ir [...] objektas [...] neteko [...] proc. savo pardavimo apimties, o tai – didžiulis sumažėjimas.

3 lentelė

[...] ir [...] objekto [...] kainų pokyčių 2009–2013 m. poveikis

Metai	Tonos	Pardavimas	Vidutinė kaina
2009 m.	(...)	(...)	(...)
2010 m.	(...)	(...)	(...)
2011 m.	(...)	(...)	(...)
2012 m.	(...)	(...)	(...)
2013 m.	(...)	(...)	(...)

- (31) Apdorotų produktų įmonių, esančių arti sienos su Airijos Respublika, pardavimas taip pat labai sumažėjo, kai buvo bandyta klientams perduoti visą nerūdinių medžiagų mokestį. Pavyzdžiui, įmonės [...] objektas [...], esantis [...], t. y. tik už mylios nuo sienos, gamyba sumažėjo nuo [...] m³ 2005 m. iki tik [...] m³ 2013 m., kai padidėjo jos medžiagų kainos.

(*) Verslo paslaptis.

- (32) Be to, Jungtinė Karalystė pateikė informaciją, iš kurios matyti, kaip plėtojosi infrastruktūra ir kitos viešojo sektoriaus statybos 2000–2012 m. Iš raidos matyti, kad viešojo sektoriaus statybų apimtis didėjo 2007–2009 m., vėliau mažėjo, o 2012 m. šiek tiek didėjo. Tačiau Komisija pažymi, kad apskritai statyboms įtakos turėjo ekonomikos nuosmukis, todėl vien į tas tendencijas negalima atsižvelgti, nes jas gali paskatinti ekonominė aplinka ir statybos rinkos tendencijos.
- (33) Jungtinė Karalystė taip pat pateikė 2007–2013 m. Šiaurės Airijos Kelių viešųjų pirkimų departamento pirktų nerūdinių medžiagų konkurso kainas (4 lentelė), įskaitant vežimo į Kelių departamento bazes išlaidas. Iš duomenų aiškiai matyti, kad po 2010 m., kai NMM lengvatos taikymas buvo sustabdytas, kainos arba sumažėjo (kartais labai stipriai) arba šiek tiek padidėjo, bet gerokai mažiau negu viso NMM tarifo suma, t. y. 1,95 GBP. Iš to matyti, kad net tada, kai medžiagos buvo parduodamos viešajam sektoriui, Šiaurės Airijos nerūdinių medžiagų gamintojai negalėjo NMM perduoti savo klientams. Tai labiau akivaizdu, nes viešasis sektorius greičiausiai mažiau nukentėjo nuo ekonomikos nuosmukio, o bendros nerūdinių medžiagų paklausos dalis, tenkanti viešojo sektoriaus statybos darbams, tokiems, kokius vykdė Kelių departamentas, padidėjo.

4 lentelė

2007–2013 m. Šiaurės Airijos Kelių viešųjų pirkimų departamento pirktų nerūdinių medžiagų konkurso kainos

Metai	10 mm skalda (GBP)	Smėlis betonui (GBP)	3 rūšies akmuo (GBP)
2007 m.	8,43	9,52	4,67
2008 m.	8,49	9,52	4,70
2009 m.	(...)	(...)	(...)
2010 m.	(...)	(...)	(...)
2011 m.	(...)	(...)	(...)
2012 m.	(...)	(...)	(...)
2013 m.	(...)	(...)	(...)

2.3.4. Šiaurės Airijos nerūdinių medžiagų rinka

- (34) Kadangi NMM lengvata taikyta tik Šiaurės Airijos, o ne likusios Jungtinės Karalystės dalies karjerams, Jungtinė Karalystė pateikė informaciją, iš kurios matyti, kodėl Šiaurės Airijos nerūdinių medžiagų rinka yra geografiniu požiūriu kitokia rinka negu Jungtinės Karalystės bendroji rinka ir su kuo susiję tie skirtumai.
- (35) Jungtinė Karalystė teigia, kad Šiaurės Airijos ir Didžiosios Britanijos nerūdinių medžiagų rinkos yra atskiros ir skiriasi viena nuo kitos, o jų sąveika – labai menka. Matoma tendencija, kad nerūdinių medžiagų rinka savo pobūdžiu yra vietos rinka, nes medžiagų vežimo kaina, palyginti su jų pardavimo kaina, yra gana didelė. Naudodama Transporto departamento duomenis Jungtinė Karalystė apskaičiavo, kad vidutinė nerūdinių medžiagų vežimo keliais vienos mylios kaina yra 0,855 GBP už toną. Maža nerūdinių medžiagų produktų kaina reiškia, kad dėl ilgų vežimo atstumų nerūdinių medžiagų produktai taps mažiau konkurencingi už medžiagas iš karjerų, kurie yra arčiau kliento. Be to, nerūdinių medžiagų eksportuotojai apskaičiavo, kad nerūdinių medžiagų vežimo jūra iš Šiaurės Airijos į Didžiąją Britaniją kaina būtų maždaug [...] GBP už toną. Vežimo jūra kaina dar padidėtų pridėjus būtino vežimo keliais iš karjero į uostą ir iš atplukdymo prieplaukos į paskirties vietą kainą. Jungtinė Karalystė dar parodo, kad vežti nerūdines medžiagas iš vieno regiono į kitą yra neekonomiška, išskyrus atvejus, kai vežamas ypatingesnis spalvotas akmuo arba brangesnės nerūdinės medžiagos. Apskaičiuota, kad vežant net tas medžiagas greičiausiai dar reikėtų pridėti vežimo keliais iš prieplaukos Didžiojoje Britanijoje į artimiausias asfalto gamyklas išlaidas, lygias [...]–[...] GBP už toną.

- (36) Nerūdinių medžiagų tiekimas Šiaurės Airijoje ir Didžiojoje Britanijoje labai skiriasi ir dėl medžiagų prieinamumo, ir dėl įvairių karjerų eksploatuojančių bendrovių skaičiaus. Dėl geologinių priežasčių Šiaurės Airija gali pasigirti didžiausia uolienų rūšių įvairove, palyginti su bet kuriuo panašaus dydžio Jungtinės Karalystės regionu. Visoje Šiaurės Airijoje karjerai yra gana tolygiai išsidėstę. Nors įvairiose grafystėse yra didesnių tam tikrų rūšių uolienų telkinių, nerūdinių medžiagų skalda iš esmės gali būti tarpusavyje pakeičiama, todėl visoje teritorijoje yra daugybė uolienų, kurias galima naudoti kaip nerūdines medžiagas. Kitaip yra pagrindinėje Britanijos dalyje, kur geologinė įvairovė ne tokia didelė. Turėdama įvairius ir gausius uolienų telkinius, paplitusius po visą šalį ir esančius arti visų pagrindinių rinkų, Šiaurės Airija turi gerokai didesnę tarpusavyje pakeičiamų produktų pasiūlą negu Didžiosios Britanijos rinka. Todėl Šiaurės Airijoje konkurencija yra didesnė, ir Šiaurės Airijos nerūdinių produktų gamintojai padidinti savo kainas gali gerokai mažiau.
- (37) Kaip nurodė Jungtinė Karalystė, daug didesnė nepriklausomų karjerų dalis ir didesnis karjerų skaičius kvadratinėje mylioje Šiaurės Airijoje taip pat lemia didesnę konkurenciją tarp nerūdinių medžiagų tiekėjų. Didžiojoje Britanijoje daugiau negu 75 % visų nerūdinių medžiagų tiekia penkios stambios įmonės ⁽¹⁴⁾. O Šiaurės Airijoje, kaip apskaičiuota, penkioms stambiausiomis įmonėms tenka tik 39 % visos nerūdinių medžiagų produkcijos.
- (38) Jungtinė Karalystė įrodo, kad abiem rinkoms būdingos skirtingos paklausos tendencijos, nes Šiaurės Airijoje nerūdinių medžiagų paklausa per ekonomikos nuosmukį ir nuo tada, kai jis prasidėjo, sumažėjo gerokai labiau negu Didžiojoje Britanijoje. Be to, mažėjant statybos apimčiai ir nerūdinių medžiagų paklausai intensyvěja karjerų eksploatuojančių veiklos vykdytojų konkurencija dėl likusios paklausos.
- (39) Šiaurės Airijoje gerokai daugiau pavienių operacijų, o vertikali nerūdinių medžiagų, cemento ir betono gamybos integracija Šiaurės Airijos rinkoje yra gerokai mažiau įprasta negu Didžiojoje Britanijoje. Kaip paminėta 37 konstatuojamojoje dalyje, Didžiojoje Britanijoje penkios stambiausios bendrovės kontroliuoja net 75 % nerūdinių medžiagų produkcijos. Tos pačios bendrovės taip pat kontroliuoja 70 % visos gatavo betono produkcijos ir didelę dalį visų asfalto gamyklų, ir abi šios rinkos yra pagrindinės nerūdinių medžiagų pardavimo rinkos. Taigi, mažėjant statybos apimčiai ir betono bei asfalto paklausai penkios stambiausios Didžiosios Britanijos bendrovės gali kontroliuoti savo nerūdinių medžiagų produkcijos pajėgumų mažėjimą. Todėl Didžiojoje Britanijoje nerūdinių medžiagų pasiūla lengviau prisitaikys prie paklausos ir bus daromas mažesnis spaudimas mažinti kainas. Šiaurės Airijoje padėtis kitokia, nes rinkoje nėra vertikalios integracijos, ir mažėjant statybų apimčiai ir nerūdinių medžiagų paklausai intensyvěja karjerų eksploatuojančių veiklos vykdytojų konkurencija dėl likusios paklausos. Dėl to Šiaurės Airijos rinkoje konkurencija daug didesnė negu Didžiosios Britanijos rinkoje, kvadratinėje mylioje karjerų daugiau, daugiau jų tenka ir vienam gyventojui, be to, daugiau yra nepriklausomų karjerų, bandančių savo produktus parduoti nepriklausomoms pavienėms apdorotų produktų gamykloms.
- (40) Be to, Jungtinė Karalystė įrodė, kad Šiaurės Airijos nerūdinių medžiagų rinka ir Airijos Respublikos nerūdinių medžiagų rinka yra labai panašios.

2.3.5. Prekybos intensyvumas

- (41) Priėmus sprendimą pradėti tyrimo procedūrą, Jungtinė Karalystė pateikė informacijos apie Šiaurės Airijos nerūdinių medžiagų pramonės prekybos intensyvumą 2002–2013 m. Iš oficialios statistikos buvo galima gauti tik jungtinius du kartus per metus teikiamus duomenis, nes taikomos Karališkosios mokesčių ir muitų inspekcijos (angl. *Her Majesty's Revenue and Customs*, toliau – HMRC) duomenų atskleidimo taisyklės. Tomis taisyklėmis neleidžiama išskirstyti prekybos intensyvumo pagal nerūdinių medžiagų rūšį, o kai kurių metų prekybos statistikos išvis nėra. Sunkumų kilo ir dėl to, kad nebuvo oficialių duomenų apie apdorotų betono ir apdorotų asfalto produktų gamybą. Tais atvejais Jungtinė Karalystė pateikė apskaičiuotus ⁽¹⁵⁾ rinkos duomenis, gautus iš

⁽¹⁴⁾ Nedidelio skaičiaus stambių įmonių koncentracija ir vertikalus jų operacijų integravimas buvo nurodyta kaip vienos iš priežasčių, dėl kurių Sąžiningos prekybos tarnyba (angl. *Office of Fair Trading*) Konkurencijos komisijai 2011 m. rugpjūčio mėn. pranešė apie nerūdinių medžiagų, cemento ir betono rinkas. Tame pat pranešime Sąžiningos prekybos tarnyba Šiaurės Airijos rinką dėl jai būdingų savybių atskyrė nuo Jungtinės Karalystės bendrosios rinkos. Be to, Sąžiningos prekybos tarnyba laikėsi nuomonės, kad Šiaurės Airijos nerūdinių medžiagų rinka nekelia tokio pat susirūpinimo dėl konkurencijos, kaip Jungtinės Karalystės bendroji rinka.

⁽¹⁵⁾ Daugiausia remtasi *InterTradeIreland* užsakytos ataskaitos, kurią parengė audito bendrovė *Grant Thornton* ir kuri buvo paskelbta 2012 m., skaičiais ir duomenys projektuoti vertinant būsimus ir buvusius laikotarpius pagal metinius bendros statybų apimties Šiaurės Airijoje procentinės dalies pokyčius. Siekiant nustatyti, ar skaičiai yra teisingas įvertis, juos patikrino pagrindiniai šios pramonės srities veiklos vykdytojai.

Šiaurės Airijos karjerų produktų asociacijos (angl. *Quarry Products Association Northern Ireland*, toliau – QPANI). Kadangi kitų kategorijų produktus apimančios nacionalinės statistikos nėra, Jungtinė Karalystė pateikė apytikrius skaldos, apdorotų betono produktų, smėlio ir asfalto prekybos intensyvumo duomenis. Nepaisant to, net atsižvelgdama į tuos apribojimus, Jungtinė Karalystė laikosi nuomonės, kad iš prekybos intensyvumo duomenų matyti Airijos Respublikos ir Šiaurės Airijos prekybos laipsnis. Prekybos intensyvumo duomenys pateikti 5 lentelėje. Skaičiai yra pagrįsti metiniais arba du kartus per metus teikiamais importo ir eksporto, taip pat metinės produkcijos duomenimis, kurie buvo pateikti ir Komisijai.

5 lentelė

Prekybos intensyvumas

Nerūdinių medžiagų skalda (GBP)						
	2006–2007 m.	2008–2009 m.				
Importas	13 699 717	5 986 891				
Eksportas	28 519 715	19 938 824				
Vidaus pardavimo įvertis	160 426 000	143 524 581				
Prekybos intensyvumas (importas + eksportas)/(importas + pardavimai)	24,25 %	17,34 %				
Apdoroti betono produktai (GBP)						
	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.
Importas	10	10	9	7	7,5	7,5
Eksportas	70	35	28	21	16	15
Vidaus pardavimo įvertis	325	276	210	210	216	226
Prekybos intensyvumas (importas + eksportas)/(importas + pardavimai)	23,9 %	15,7 %	16,9 %	12,9 %	10,5 %	9,6 %
Apdoroti asfalto produktai ir smėlis ⁽¹⁾ (GBP)						
	2007–2008 m.	2009–2010 m.	2011–2012 m.			
Asfalto produktų ir smėlio importas	1 540 633	1 909 210	4 489 366			
Asfalto produktų ir smėlio eksportas	12 382 394	6 220 782	4 670 559			
Asfalto produktų ir smėlio vidaus pardavimo įvertis	384 518 301	310 666 790	293 343 700			
Prekybos intensyvumas (importas + eksportas)/(importas + pardavimai)	3,61 %	2,60 %	3,08 %			

⁽¹⁾ Jungtinė Karalystė įrodė, kad asfalto produktų ir smėlio importas staiga išaugo 2011–2012 m., kai 2010 m. buvo sustabdytas NMM taikymas. Tačiau dėl HMRC duomenų atskleidimo taisyklių sunku suprasti, kokia to padidėjimo dalis tenka smėliui ir kokia – apdorotiems asfalto produktams. Nepaisant to, tikėtina, kad didelę dalį to padidėjimo galima priskirti apdorotiems asfalto produktams, importuojamiems iš Airijos Respublikos. Nors smėliui vis tiek būtų taikomas NMM tada, kai jis importuojamas į Jungtinę Karalystę, apdorotiems asfalto produktams jis nebūtų taikomas, todėl jų gamybos sąnaudos galėtų būti mažesnės, o šie produktai – konkurencingesni toje pat rinkoje Šiaurės Airijoje už vietos asfaltą.

- (42) Iš 5 lentelėje pateiktų skaičių matyti, kad Šiaurės Airijos nerūdinių medžiagų pramonėje prekybos intensyvumas, susijęs su nerūdinių medžiagų skaldos pardavimu, yra didelis. Jungtinė Karalystė įrodo, kad nedeklaruotas nerūdinių medžiagų importas į Šiaurės Airiją gerokai padidėjo 2002 m. nustačius NMM. Šis nedeklaruotas importo lygis greičiausiai išaugo ir vėl, kai 2010 m. buvo sustabdytas NMM lengvatos taikymas. Alsterio universitetas 2002 m. atliko tyrimą ir aštuoniose svarbesnėse sienos kirtimo vietose suskaičiavo į Šiaurės Airiją nerūdines medžiagas įvežančius sunkvežimius. Remiantis to tyrimo rezultatais, nerūdines medžiagas vežė iki 89 sunkvežimių per dieną. Visam per metus susidarančiam kiekiui, įvertintam pagal oficialiai deklaruojamą importo apimtį, pervežti reikėtų tik 243 sunkvežimių per metus. Iš to galima manyti, kad tikras nerūdinių medžiagų importo lygis galėtų būti net 133 kartais didesnis už nurodytą 2002 m. oficialiojoje statistikoje, ir tai reiškia, kad apskaičiuojant prekybos intensyvumą tikrasis prekybos intensyvumo mastas imamas gerokai per mažas.

2.3.6. Sąnaudų perdavimas klientams ir pardavimo mažėjimas

- (43) Kalbant apie padidėjusių gamybos sąnaudų perdavimą galutiniams klientams ir galimą pardavimo sumažėjimą, Jungtinė Karalystė pateikė informaciją, iš kurios matyti, kad 2002 m. nustačius NMM vidutinė nerūdinių medžiagų kaina Šiaurės Airijoje padidėjo gerokai mažiau, negu būtų galima tikėtis, jeigu klientams būtų perduotas visas NMM, ir kad tai buvo susiję su teisėto pardavimo sumažėjimu, kuris proporcingai buvo gerokai didesnis negu Didžiojoje Britanijoje užfiksuotas sumažėjimas.
- (44) Jungtinė Karalystė taip pat paaiškino, kad žemos kokybės nerūdinių medžiagų ir medžiagų ertmėms užpildyti pardavimas sumažėjo metais, kurie baigėsi 2003 m. kovo 31 d., palyginti su lygiu, buvusiu dvejus metus iki NMM nustatymo. Teisėtų karjerų gamybos apimtis 2002 kalendoriniais metais buvo gerokai mažesnė negu nustatyta nerūdinių medžiagų pardavimo tendencija (apskritai per pastaruosius 30 metų buvo nerūdinių medžiagų pardavimo Šiaurės Airijoje didėjimo tendencija). Didžiojoje Britanijoje nerūdinių medžiagų gamyba 2002 m. sumažėjo 5,7 %, palyginti su nedideliu padidėjimu ankstesniais metais (tačiau iš tendencijų analizės matyti, kad Didžiojoje Britanijoje pastaruosius 10 metų apskritai buvo juntama gamybos mažėjimo tendencija).
- (45) Jungtinė Karalystė taip pat paaiškino, kad nustačius mokestį, kuris buvo 1,60 GBP už toną, vidutinė nerūdinių medžiagų kaina Šiaurės Airijoje 2002 m., palyginti su 2001 m., padidėjo maždaug 0,25–0,30 GBP už toną, o Didžiojoje Britanijoje kaina padidėjo 1–1,40 GBP už toną. Net atsižvelgus į tai, kad apdorotuose produktuose naudojamos nerūdinės medžiagos, kurioms taikyta 80 % lengvata pagal pirminę Šiaurės Airijoje 2002 m. taikytą laipsniškai mažinamo kredito schemą, įtrauktos į tą vidurkį, reiškia, kad Šiaurės Airijos karjerus eksploatuojantys veiklos vykdytojai turėjo prisiimti didelę dalį to mokesčio. Darant prielaidą, kad apdorotiems produktams Šiaurės Airijoje buvo panaudota pusė nerūdinių medžiagų produkcijos ir kad jų kainai poveikio nepadarė 2002 m. nustatytas mokestis, pasak Jungtinės Karalystės, tai vis tiek reiškia, kad įmonė, pardavusi vieną toną žaliavinių nerūdinių medžiagų, turėjo prisiimti vidutiniškai daugiau kaip 1 GBP už toną mokesčio.
- (46) Priėmus sprendimą pradėti tyrimo procedūrą, Jungtinė Karalystė išsamiau paaiškino savo 45 konstatuojamojoje dalyje pateiktus teiginius, kad nustačius NMM vidutinė kaina Šiaurės Airijoje padidėjo gerokai mažiau negu mokesčio dydis, nors Didžiojoje Britanijoje ji padidėjo 1–1,40 GBP už toną, atsižvelgiant į tai, kad apdorotų produktų, gaminamų iš nerūdinių medžiagų, gamintojai niekada nemokėjo viso tarifo NMM. Remiantis Jungtinės Karalystės pateiktais įverčiais, nuo trečdaliai iki pusės visų Šiaurės Airijoje išgautų nerūdinių medžiagų naudojama apdorotiems produktams gaminti. Net jeigu argumento dėlei būtų imamas didesnis skaičius ir taikoma 100 % lengvata, apdorotiems produktams taikyta pirmuosius mokesčio metus, ir atitinkamai tariama, kad gamybos sąnaudos nepadidėjo apmokestinus 50 % nerūdinių medžiagų, likusių 50 % kaina dėl to dvigubai padidėtų. Toks dvigubas padidėjimas reikštų, kad gauta kaina padidėjo 0,50–60 GBP už toną, ir tai vis tiek gerokai mažiau negu Didžiojoje Britanijoje, ir nė kiek nepanašu į sumą, kuri būtų gauta perdavus visas papildomas išlaidas, t. y. 1,60 GBP už toną, susidariusias pirmą kartą nustačius mokestį.
- (47) Be to, Jungtinė Karalystė pateikė duomenų, gautų iš Šiaurės Airijos nerūdinių medžiagų pramonės reprezentatyviųjų imčių ir susijusių su nerūdinių medžiagų produkcijos, apyvartos ir pelno tendencijomis. Tačiau pateiktos tendencijos yra susijusios su statybos rinkos tendencijomis bei 2008 m. prasidėjusiu ekonomikos nuosmikiu ir negali būti nuo to atsietos.
- (48) Iš duomenų matyti, kad dar prieš sustabdant lengvatos schemas taikymą pelningumas jau buvo toks mažas, o kainos – tokios žemos, kad visiškai neįtraukti mokesčio į kainą būtų buvę ekonomiškai neperspektyvu. Bendrovės įrodė, kad, užuot tai dariusios, jos perdavė mokestį klientams ir turėjo susitaikyti su dar didesniu pardavimo sumažėjimu negu tas, kurį lėmė sudėtingos ekonominės aplinkybės. Kad jų verslas galėtų toliau veikti, įmonės atidėjo labai svarbias kapitalo investicijas ir atleido darbuotojų. Iš tyrimo ataskaitų matyti, klientams perduoti

1,95 GBP už toną dydžio mokestį buvo sudėtinga, nes klientams kainos padidėtų 50–66 % Jau ir dėl ekonominio klimato klientai nenoriai moka didesnes kainas ir, užuot pirkę, arba atideda investicijas, arba dailosi konkurentų, siūlančių pakaitines medžiagas arba konkurencingesnes kainas. Tai žlugdo Šiaurės Airijos nerūdinių medžiagų verslą, dėl to netenkama klientų, mažėja pardavimo apimtis, daromas spaudimas dar labiau mažinti pelno maržą.

- (49) Todėl, nors iš Šiaurės Airijos nerūdinių medžiagų pramonės reprezentatyviųjų imčių gauti duomenys yra geras Šiaurės Airijos nerūdinių medžiagų pramonės apyvartos ir pelno raidos rodiklis, jų negalima atsieti nuo ekonominio konteksto ir jie negali būti galutiniai vertinant viso NMM poveikį remiantis vien jais.

2.3.7. Kita informacija

- (50) Apskaičiuotas metinis lengvatos schemos biudžetas (negauti valstybės ištekliai) tuo metu, kai pirmą kartą pranešta apie pagalbą, svyravo nuo 15 mln. GBP (2004–2005 m.) iki 35 mln. GBP (2010–2011 m.).
- (51) Kalbant apie pagalbos gavėjų skaičių, apskaičiuota, kad lengvata galėtų būti taikoma maždaug 170 karjerus eksploatuojančių veiklos vykdytojų.
- (52) Šiaurės Airijoje NMM lengvatą taikyti leidžianti institucija buvo HMRC.

2.3.8. Oficialios tyrimo procedūros pradėjimo priežastys

- (53) Kaip paaiškinta sprendimo pradėti tyrimo procedūrą 47–54 konstatuojamosiose dalyse, Komisija abejojo, ar Šiaurės Airijoje taikoma pakeista NMM lengvata atitinka Sutartį, ypač jos 110 straipsnį. Šios abejonės neleido Komisijai tame etape daryti išvados, kad priemonė suderinama su vidaus rinka.
- (54) Komisija manė, kad NMM yra vidaus mokestis pagal Sutarties 110 straipsnį. Komisija toliau nustatė, kad NMM taikytas skirtingai Šiaurės Airijos gamintojams ir kitų valstybių narių gamintojams, o tai negali būti pateisinama.
- (55) Kaip paaiškinta sprendimo pradėti tyrimo procedūrą 56 konstatuojamojoje dalyje, Komisija manė, remdamasi atitinkama Teismo praktika, kai buvo panaikintas 2004 m. gegužės 7 d. sprendimas, kad priemonė, kaip ji buvo taikoma nuo tos dienos (iki jos sustabdymo 2010 m. gruodžio 1 d.), turi būti laikoma neteisėta. Be to, Komisija teigė, kad visada vertins neteisėtos valstybės pagalbos derėjimą su vidaus rinka taikydama esminius kriterijus, nustatytus bet kuriame tuo metu, kai suteikta pagalba, galiojusiame teisės akte⁽¹⁶⁾. Kadangi pagalba turi būti laikytina neteisėta ir ji teikta laikotarpį, kai galiojo 2001 m. rekomendacijos dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai, taip pat po to, kai buvo paskelbtos 2008 m. valstybės pagalbos aplinkos apsaugai gairės⁽¹⁷⁾, Komisija vertino NMM lengvatos schemos suderinamumą pagal teisės aktą, galiojusį tuo metu, kai teikta pagalba:

a) 2001 m. rekomendacijas dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai;

b) 2008 m. pagalbos aplinkos apsaugai gaires nuo 2008 m. balandžio 2 d.

- (56) Dėl priemonės vertinimo pagal 2001 m. rekomendacijas dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai Komisija konstatavo, jog galima manyti, kad jose nustatytos suderinamumo sąlygos yra įvykdytos. Tačiau Komisija priminė, kad, atsižvelgiant į abejones, pareikštas dėl Sutarties 110 straipsnio, buvo neleista nustatyti, kad priemonė tame etape buvo suderinama su vidaus rinka pagal 2001 m. rekomendacijas dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai.
- (57) Kalbant apie priemonės suderinamumą pagal 2008 m. valstybės pagalbos aplinkos apsaugai gaires, Komisija konstatavo, kad:
- a) NMM lengvata Šiaurės Airijoje bent netiesiogiai prisidedama prie aplinkos apsaugos gerinimo ir kad dėl jos nekyla pavojus bendrajam tikslui, kurio siekiama nerūdinių medžiagų mokesčiu pagal 2008 m. valstybės pagalbos aplinkos apsaugai gairių 151 punktą;

⁽¹⁶⁾ Komisijos pranešimas dėl taisyklių, taikomų vertinant neteisėtą valstybės pagalbą, nustatymo (OL C 119, 2002 5 22, p. 22).

⁽¹⁷⁾ 2008 m. valstybės pagalbos aplinkos apsaugai Bendrijos gairės (OL C 82, 2008 4 1, p. 1).

- b) pagalbos gavėjai, kuriems taikoma lengvata, apibrėžti taikant objektyvius ir skaidrius kriterijus pagal 2008 m. valstybės pagalbos aplinkos apsaugai gairių 158 punkto a papunktį;
- c) dėl nesumažinto mokesčio labai padidėja gamybos sąnaudos, kaip reikalaujama 2008 m. valstybės pagalbos aplinkos apsaugai gairių 158 punkto b papunktyje;
- d) pagalbos proporcingumo sąlyga, nustatyta 2008 m. valstybės pagalbos aplinkos apsaugai gairių 159 punkte, įvykdyta, nes pagalbos gavėjai, kuriems Šiaurės Airijoje taikoma NMM lengvata, vis tiek moka 20 % mokesčio.
- (58) Nors iš Jungtinės Karalystės pateiktos informacijos matyti, kad gamybos sąnaudos dėl NMM labai stipriai padidėjo, dėl to greičiausiai toks padidėjimas negalėtų būti perkeltas klientams nepatiriant gero pardavimo kiekio sumažėjimo, Komisija tame etape atsižvelgdama į pateiktą informaciją, ypač į nepakankamai išsamią informaciją, negalėjo konstatuoti, kad įvykdyta suderinamumo sąlyga, nustatyta 2008 m. valstybės pagalbos aplinkos apsaugai gairių 158 punkto c papunktyje.
- (59) 2008 m. valstybės pagalbos aplinkos apsaugai gairių 158 punkto c papunktyje nustatyta, kad, norint atitikti būtinumo kriterijų, turi nebūti galimybių didelio gamybos sąnaudų padidėjimo, nurodyto 58 konstatuojamojoje dalyje, perduoti pirkėjams, labai nemažinant pardavimo apimtys. Tuo atžvilgiu valstybė narė gali pateikti, be kita ko, susijusio sektoriaus produkto kainos elastingumo vertinimą atitinkamoje geografinėje rinkoje, taip pat konkretaus sektoriaus arba konkrečios rūšies bendrovių prarastos pardavimo apimtys ir (arba) sumažėjusio pelno vertinimą.
- (60) Komisija šiuo atžvilgiu pažymėjo, kad Jungtinės Karalystės argumentai, kad gamybos sąnaudų padidėjimo nebuvo galima perduoti klientams labai nesumažėjant pardavimo apimtims, buvo pagrįsti kainos padidėjimo nustačius NMM palyginimu (Šiaurės Airijoje maždaug 0,25–0,30 GBP už toną 2002 m., palyginti su 2001 m., o Didžiojoje Britanijoje kaina padidėjo 1–1,40 GBP už toną). Kalbant apie (teisėto) pardavimo sumažėjimą Šiaurės Airijoje, Komisija pažymėjo, kad visų rūšių nerūdinių medžiagų pardavimo sumažėjimas svyravo nuo – 17,6 % (2001–2003 m.) iki – 22,8 % (2002–2003 m.) ir proporcingai buvo daug didesnis, negu užfiksuotas Didžiojoje Britanijoje. Komisija manė, kad šie argumentai gali būti laikomi sunkumų, su kuriais Šiaurės Airija susidūrė padidėjusias gamybos sąnaudas perduodama klientams, rodikliu.
- (61) Komisija vis dėlto teigė, kad Jungtinė Karalystė nepateikė pakankamai išsamių duomenų, iš kurių būtų matyti, kad tiems argumentams poveikį turėjo tai, kad iš nerūdinių medžiagų gaminamų apdorotų produktų gamintojai niekada nemokėjo viso NMM, nes jo nustatymas Šiaurės Airijoje buvo laipsniškas, ir kuriais remiantis būtų galima nustatyti poveikio išraišką skaičiais.
- (62) Be to, kalbant apie sumažėjusio pardavimo įrodymus, Jungtinė Karalystė nepaaiškino, kaip Šiaurės Airijos nerūdinių medžiagų rinkos plėtojosi po 2002 m. Jungtinės Karalystės pateiktos Šiaurės Airijos karjerų produktų asociacijos ataskaitos, skirtos Sąžiningos prekybos tarnybos atliekamam JK nerūdinių medžiagų sektoriaus rinkos tyrimui ⁽¹⁸⁾, 2 diagramoje matyti, kad gamybos apimtis 2004–2007 m. padidėjo.
- (63) Jungtinė Karalystė savo pateiktoje medžiagoje teigė, kad „sąnaudų padidėjimas padarė poveikį veiklos vykdytojų apyvartai ir sumažino jų pelną“. Tačiau nebuvo pateikta jokių tą teiginį pagrindžiančių duomenų.
- (64) Norėdama įrodyti, kad atitinka 2008 m. valstybės pagalbos aplinkos apsaugai gairių 158 punkto c papunkčio suderinamumo sąlygą, Jungtinė Karalystė pateikė tik duomenis apie bendrą pramonės lygį, bet nebuvo pateikta reprezentatyviųjų imčių, susijusių su pavieniais pagalbos gavėjais, remiantis, pavyzdžiui, jų dydžiu.
- (65) Galiausiai Komisija pažymėjo, kad iš Jungtinės Karalystės pastabų galima daryti išvadą, kad daugumos rūšių nerūdinių medžiagų kainų elastingumas svyravo nuo beveik nulio iki maždaug 0,52, t. y. atrodo, kad jos buvo gana neelastingos. Iš esmės tai reikštų, kad gamybos sąnaudų padidėjimą buvo galima perkelti galutiniais klientams. Jungtinė Karalystė nepateikė jokių papildomų paaiškinimų ir skaičiavimų, konkrečiai susijusių su santykinio neelastingumo poveikiu, kaip teigta pateiktuose argumentuose dėl padidėjusių gamybos sąnaudų perdavimo galutiniais klientams (t. y. negebėjimo jas perduoti).

⁽¹⁸⁾ Žr. <http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/20140402142426/http://www.oft.gov.uk/OFTwork/markets-work/aggregates/>, šia nuoroda naudotasi 2014 m. liepos 18 d.

3. SUINTERESUOTŲJŲ ŠALIŲ PASTABOS

3.1. QPANI pastabos, gautos 2011 m. rugsėjo 23 d.

- (66) QPANI teigė, kad Šiaurės Airijos nerūdinių medžiagų gamintojai pradėjo dalyvauti lengvatos schemoje sąžiningai pasikliaudami tuo, kad Jungtinė Karalystė kreipėsi į Komisiją dėl pritarimo, ir Komisija priėmė teigiamą sprendimą. Be to, jie sudarė aplinkos apsaugos susitarimus, o tai reiškia dideles investicijas iš jų pusės.
- (67) Ieškovai, ginčiję Komisijos sprendimą, kuriuo patvirtinta lengvatos schema, taip ir neįrodė pavyzdžiais, kad importuojamos nerūdinės medžiagos buvo iš tikrųjų diskriminuojamos.
- (68) QPANI teigia, kad bet koks valstybės pagalbos susigrąžinimas pažeistų teisėtus Šiaurės Airijos karjerus eksploatuojančių veiklos vykdytojų lūkesčius, kad pagalba buvo teisėta. Kadangi karjerus eksploatuojantys veiklos vykdytojai jau investavo į aplinkos apsaugos gerinimą, vykdomasis raštas sumoms išieškoti toms bendrovėms faktiškai reikštų dvigubas išlaidas. Be to, susigrąžinimas prieštarautų teisinio tikrumo principui.
- (69) QPANI toliau teigia, kad į Šiaurės Airiją importuojami nerūdinių medžiagų kiekiai visada buvo minimalūs. Asociacija aiškina, kad nustačius NMM importas faktiškai padidėjo, nes padaugėjo privačių namų statybų, taip pat padidėjo viešojo sektoriaus išlaidos statyboms.
- (70) Kalbant apie tai, kad nėra galimybių NMM perduoti klientams, QPANI teigia, kad labai padidėjusių gamybos išlaidų – Komisija tai jau pripažino – negalima perduoti klientams, nes nerūdinių medžiagų sektoriaus pajėgumai Šiaurės Airijoje yra per dideli, o konkurencija rinkoje – gerokai didesnė. Be to, Šiaurės Airijoje nemažai medžiagų netaikomas NMM, pavyzdžiui, skalūnui, naudojamam ir viešuosiuose bei privačiuose statybos projektuose, ir ūkininkų. Remiantis QPANI atliktu akmens privataus pardavimo kiekiu per mėnesį tyrimu (nuo 2001 m. rugsėjo mėn. iki 2002 m. rugsėjo mėn.), nuo 2002 m. balandžio mėn. verslo padėtis gerokai suprastėjo, palyginti su ankstesniais metais. Įmonių, prekybos ir investicijų departamento statistikos padalinys 2002 m. metinėje mineralų apžvalgoje nurodė, kad Šiaurės Airijoje nerūdinių medžiagų gamyba sumažėjo maždaug 2,7 mln. tonų, o tai sudaro 11 % visos gamybos.
- (71) QPANI tvirtina, kad Šiaurės Airijos Vidaus reikalų komiteto tyrime „Nerūdinių medžiagų mokesčio nustatymas. Padėtis praėjus metams. 2003–2004 m. laikotarpio trečioji ataskaita“ pateikta aiškių įrodymų, kad NMM padarė poveikį nerūdinių medžiagų pardavimui ir užimtumo lygiui.
- (72) QPANI teigia, kad 2004–2007 m. nerūdinių medžiagų gamyba Šiaurės Airijoje padidėjo dėl to, kad provincijoje pagausėjo statybų veiklos.
- (73) QPANI dar teigia, kad didėjančios sąnaudų padarė poveikį veiklos vykdytojų pelno maržai, kaip matyti iš to, kad kainos padidėjo tik 0,25–0,30 GBP, kaip teigiama sprendimo pradėti tyrimo procedūrą 81 konstatuojamojoje dalyje. Taigi jie prisiėmė didžiąją dėl NMM padidėjusių gamybos sąnaudų dalį ir tapo akivaizdu, kad nedidelė veiklos vykdytojų pelno marža (šioje pramonės srityje reikia didžiulio kapitalo ir susidaro didelių pridėtinių išlaidų) dar labiau sumažėjo.
- (74) QPANI teigia, kad duomenys apie kainų elastingumą yra susiję su Didžiosios Britanijos nerūdinių medžiagų rinka ir neatspindi padėties Šiaurės Airijoje.

3.2. British Aggregates Association (BAA) pastabos, gautos 2011 m. rugsėjo 23 d.

- (75) BAA tvirtina, kad Jungtinei Karalystei būtų neįmanoma atgaline data ištaisyti iš kitų valstybių narių importuotų produktų mokesstinės diskriminacijos. Asociacija pareiškė, kad net jeigu Jungtinė Karalystė turėtų grąžinti visas sumas, sumokėtas kaip nerūdinių medžiagų mokestis už produktus, importuotus į Šiaurės Airiją iš kitų valstybių narių, tai negalėtų panaikinti stipraus atgrasomojo poveikio, kurį sukėlė mokesstinė diskriminacija. Todėl lengvatos schemos patvirtinimas atgaline data būtų neįmanomas.

- (76) BAA teigia, kad NMM lengvatos schema neatitinka 2001 m. rekomendacijų dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai. Kaip įtariama, NMM nedaro pastebimo teigiamo poveikio aplinkai, kaip reikalaujama 2001 m. rekomendacijų dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai 51 punkto 2 papunkčio a dalyje; 2004 m. lengvatos schema dar nebuvo patvirtinta nustačius NMM, kaip reikalaujama 2001 m. rekomendacijų dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai 51 punkto 2 papunkčio b dalyje; 20 % nėra didžioji mokesčio dalis, kaip reikalaujama 2001 m. rekomendacijų dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai 51 punkto 1 papunkčio b dalyje.
- (77) BAA toliau teigia, kad lengvatos schema neatitinka ir 2008 m. valstybės pagalbos aplinkos apsaugai gairių. Dėl NMM lengvatos kyla pavojus aplinkos apsaugos tikslui, kurio siekiama nerūdinių medžiagų mokesčiu, ir tai prieštarauja 2008 m. valstybės pagalbos aplinkos apsaugai gairių 151 punktui, nes nuo 2004 m. iš Šiaurės Airijos į Didžiąją Britaniją imta „importuoti“ didelį nerūdinių medžiagų kiekį. Iš to būtų galima daryti išvadą, kad buvo apeinamos taisyklės, kuriomis reikalaujama Šiaurės Airijoje išgautas nerūdines medžiagas, naudojamas Didžiojoje Britanijoje, apmokestinti viso tarifo mokesčiu.
- (78) Be to, BAA teigia, kad NMM lengvata neatitinka 2008 m. valstybės pagalbos aplinkos apsaugai gairių 158 punkto c papunkčio, nes nebuvo įrodyta, kad neįmanoma labai padidėjusių gamybos sąnaudų perduoti klientams. Tiksliau sakant, Jungtinės Karalystės pateikti ekonominiai duomenys, nurodyti sprendimo pradėti tyrimo procedūrą 21–23 konstatuojamosiose dalyse, yra neįtikimi ir galbūt klaidinantys. Jungtinės Karalystės pateiktos vidutinės kainos yra beprasmės, nes yra daug nerūdinių medžiagų rūšių ir atitinkamai daug kainų. Be to, kaina karjere taip pat priklauso nuo karjero vietovės ir atstumo iki statybos objektų. Taigi būtų neprotinga lyginti vidutinės Šiaurės Airijos (palyginti mažos ir kaimiškos teritorijos) kainas ir vidutinės visos Didžiosios Britanijos kainas. Kaip įtariama, jeigu iš tikrųjų Šiaurės Airijoje kainos karjere būtų 50 % mažesnės už kainas Didžiojoje Britanijoje, Didžiojoje Britanijoje būtų labai didelė Šiaurės Airijos nerūdinių medžiagų paklausa. BAA teigia, kad vežimo iš Šiaurės Airijos į Londoną kaina nėra didesnė už vežimo iš Škotijos į Londoną kainą.

4. JUNGVINĖS KARALYSTĖS PASTABOS, GAUTOS 2011 M. LAPKRIČIO 25 D.

- (79) Jungtinė Karalystė teigia, kad pagalba neturėtų būti laikoma neteisėta pagalba ir kad vertinant priemonės suderinamumą su vidaus rinka gali būti taikomos tik 2001 m. rekomendacijos dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai.
- (80) Jungtinė Karalystė teigia, kad Komisija turėtų atsižvelgti į tai, kad jos 2004 m. gegužės 7 d. sprendimas, kuriuo patvirtinta pagalba, buvo paskelbtas negaliojančiu dėl Komisijos neteisėto neveikimo, dėl kurio neprašyta oficiali tyrimo procedūra. Komisijai apie priemonę buvo pranešta ir priemonė buvo patvirtinta prieš nustatant bet kokią mokesčio lengvatą. Kai pagalba buvo teikta, ji nebuvo neteisėta.
- (81) Jungtinė Karalystė teigia, kad, kadangi 2004 m. gegužės 7 d. sprendimas negaliojo, Komisija faktiškai nepriėmė sprendimo pagal Tarybos reglamento Nr. 659/1999 (Procedūrų reglamentas) ⁽¹⁹⁾ 4 straipsnį per du mėnesius. Taigi, turėtų būti laikoma, kad priemonė patvirtinta. Jeigu Procedūrų reglamento 4 straipsnio 6 dalis taikoma pradiniam pranešimui, pagalba 2004 m. buvo laikyta patvirtinta, ir Komisija neturi kompetencijos priimti naują sprendimą pagal 4 straipsnį. Taigi, priemonė turi būti laikoma esama pagalba, gali būti peržiūrimas tik jos būsimas poveikis ir jos atžvilgiu negali būti atgaline data priimtas vykdomasis raštas sumoms išieškoti. Tačiau sprendimas buvo priimtas pagal 4 straipsnio 3 dalį, nors ir neteisėtai ir nepaisant to, kad vėliau buvo panaikintas, ir tokiu atveju Procedūrų reglamento 4 straipsnio 6 dalis nebetaikoma. Jungtinė Karalystė teigia, kad ji turėtų taip pat turėti teisę kliautis faktu, kad patvirtinimo sprendimas pagal Procedūrų reglamento 4 straipsnio 3 dalį buvo priimtas prieš nustatant mokesčio lengvatą, taigi pagalba neteikta neteisėtai tuo požiūriu, kad nebuvo Komisijos patvirtinimo.
- (82) Jungtinė Karalystė teigia, kad šiuo atveju priežastis, dėl kurios pagalba laikoma neteisėta, yra tik ta, kad 2004 m. gegužės 7 d. sprendimas buvo panaikintas, nes 2004 m. neprašyta oficialus tyrimas. Nėra taip, kad Jungtinė Karalystė priemonės įsigaliojimo metu būtų pažeidusi Sutarties 108 straipsnio 3 dalį. Vertinant priemonės suderinamumą su vidaus rinka turėtų būti taikomos tik 2001 m. rekomendacijos dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai. Komisija turėtų toliau vertinti pagalbą remdamasi 2004 m. pateiktu pranešimu ir taikyti tuo metu galiojusias taisykles.

⁽¹⁹⁾ 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 659/1999, nustatantis išsamias EB sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles [dabar – Sutarties 108 straipsnis] (OL L 83, 1999 3 27, p. 1).

- (83) Jungtinė Karalystė, teigdama, kad pagalba nėra neteisėta, pareiškia, kad Komisija neturi teisės padalyti teiktos pagalbos į du laikotarpius, kai galiojo atitinkamai 2001 m. rekomendacijos dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai ir 2008 m. valstybės pagalbos aplinkos apsaugai gairės. Vadinasi, jeigu Komisija nustatė, kad priemonė atitiko 2001 m. rekomendacijas dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai, visa pagal schemą suteikta pagalba turėtų būti laikoma suderinama su vidaus rinka.
- (84) Jungtinė Karalystė atmeta atsakyme į sprendimą pradėti tyrimo procedūrą *British Aggregates Association* (BAA) pateiktus argumentus, kuriais BAA tvirtina, kad priemonė, tokia, apie kokią pranešta 2004 m., neatitiko 2001 m. rekomendacijų dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai. Jungtinė Karalystė pabrėžia faktą, kad Komisija, kaip nurodyta sprendimo pradėti tyrimo procedūrą 63 konstatuojamojoje dalyje, jau buvo nustačiusi, kad NMM daro pastebimą poveikį aplinkai ir kad BAA neginčija Komisijos išvados, kad aplinkos apsaugos susitarimai, sudaryti su Šiaurės Airijos nerūdinių medžiagų bendrovėmis, kurioms taikoma 80 % NMM lengvata, daro teigiamą poveikį aplinkai ir netrukdo siekti NMM tikslų. Be to, Jungtinė Karalystė įrodo, kad 2004 m. Komisijos patvirtinta priemonė buvo pratęsta lengvatos schema, kuri nuo pat pradžių buvo nustatyta tuo pat metu kaip ir mokesčiai. 2001 m. rekomendacijų dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai 51 punkto 2 papunkčio b dalyje nereikalaujama, kad kiekvienas nukrypti leidžiančios nuostatos aspektas būtų buvęs nustatytas ar įgyvendintas tuo metu, kai nustatytas mokesčiai. Jeigu taip būtų, būtų neįmanoma kada nors nustatyti iš dalies pakeistą nukrypti leidžiančią nuostatą, o 51 punkto 2 papunktis būtų nereikalingas. Be to, Jungtinė Karalystė teigia, kad 2001 m. rekomendacijų dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai 51 punkto 1 papunkčio b dalies laikytasi ir, kaip Komisija jau pripažino sprendimo pradėti tyrimo procedūrą 67 konstatuojamojoje dalyje, reikalavimas mokėti 20 % NMM yra reikalavimas mokėti didžiąją mokesčio dalį. Keliant klausimą, ar dalis yra didžioji, taip pat reikia atsižvelgti į tai, kad karjerus eksploatuojantys veiklos vykdytojai, atitinkantys lengvatos taikymo reikalavimus, turi prisiimti išlaidas, susijusias su aplinkos apsaugos veiksmingumo didinimu, ir kad nerūdinių medžiagų kainos Šiaurės Airijoje paprastai yra mažesnės negu likusioje Jungtinės Karalystės dalyje. Todėl absoliučiaisiais dydžiais pinigine mokėtino nacionalinio mokesčio 20 % dalies vertė yra didesnė negu likusioje Jungtinės Karalystės dalyje.
- (85) Jungtinė Karalystė tvirtina, jog mintis, kad lengvatos schema galėtų būti diskriminacinis apmokestinimas, prieštaraujantis Sutarties 110 straipsniui, yra neteisinga. Importas iš Airijos į Jungtinę Karalystę yra apmokestinamas taip pat kaip gamyba Jungtinėje Karalystėje, įskaitant gamybą Šiaurės Airijoje, kai neįvykdytos lengvatos taikymo sąlygos. Todėl iš Airijos į Jungtinę Karalystę importuojami produktai nėra diskriminuojami, palyginti su Jungtinėje Karalystėje gaminamais produktais. Šiaurės Airija nėra valstybė narė, taigi netinkama taikyti Sutarties 110 straipsnį norint nustatyti, kad tam tikriems tos teritorijos gamintojams taikoma konkrečia apmokestinimo tvarka diskriminuojami iš kitų valstybių narių importuojami produktai, parduodami toje teritorijoje. Jungtinė Karalystė teigia, kad diskriminacija turėtų būti vertinama atsižvelgiant į nacionalinius produktus ir, kadangi Jungtinėje Karalystėje nacionaliniams produktams taikomas viso tarifo NMM, diskriminacijos negali būti. Be to, tai, kad tam tikriems gamintojams tam tikroje valstybės narės teritorijoje taikoma mokesčio lengvata, yra valstybės pagalbos kontrolės sritis pagal Sutarties 107, o ne 110 straipsnį. Gamintojams nustatytoms fiskalinės pagalbos priemonėms turėtų būti taikoma Sutarties 107 straipsnio 3 dalis, o ne 110 straipsnis. Kitaip visa fiskalinė pagalba gamintojams turėtų būti taikoma ir produktams iš kitų valstybių narių. Dar daugiau, nėra Sąjungos teisės taisyklės, kuria būtų reikalaujama, kad pagalba, teikiama kaip mokesčių lengvata gamintojams tam tikroje valstybės narės dalyje, turėtų būti vienodai galima ir panašių produktų importuotojams iš kitų valstybių narių.
- (86) Jungtinė Karalystė nesutinka, kad pagalba yra neteisėta ir, jeigu Komisija taip manytų, Jungtinė Karalystė nemano, kad būtų tinkama priimti vykdomąjį raštą sumoms išieškoti. Vykdomuoju raštu sumoms išieškoti būtų pažeisti teisėti gavėjų interesai ir veiksmas būtų neproporcingas.

5. PRIEMONĖS VERTINIMAS

5.1. Valstybės pagalba pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį (buvusi EB sutarties 87 straipsnio 1 dalis)

- (87) Pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį valstybės pagalba apibrėžiama kaip valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškreipia konkurenciją arba gali ją iškreipti, kai ji daro poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai.

- (88) NMM lengvata buvo iš valstybinių išteklių suteikta bendrovėms, esančioms apibrėžtoje Jungtinės Karalystės teritorijos dalyje (Šiaurės Airijoje), ir tos bendrovės yra palaikomos sumažinant joms išlaidas, kurias jos paprastai turėtų prisiimti, o pagalbos forma – mokesčio tarifo sumažinimas. Pagalbos gavėjai verčiasi nerūdinių medžiagų gavyba arba apdorotų produktų gamyba, o tai yra ekonominė veikla, susijusi su valstybių narių tarpusavio prekyba.
- (89) Todėl Komisija sprendimo pradėti tyrimo procedūrą 39 konstatuojamojoje dalyje padarė išvadą, kad priemonė, apie kurią pranešta, yra valstybės pagalba pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį (buvusi Europos bendrijos steigimo sutarties 87 straipsnio 1 dalis).

5.2. Valstybės pagalbos vertinimas

5.2.1. Teisinis pagrindas

- (90) Kaip teigta 55 konstatuojamojoje dalyje, Komisija padarė išvadą, kad, kadangi pagalba turi būti laikoma neteisėta pagalba ir atsižvelgiant į priemonės aplinkos apsaugos tikslą, Komisija turėtų įvertinti priemonės suderinamumą pagal Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punktą remdamasi pagalbos suteikimo metu galiojusių teisiniu pagrindu:
- a) 2001 m. rekomendacijomis dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai;
- b) 2008 m. valstybės pagalbos aplinkos apsaugai gairėmis nuo 2008 m. balandžio 2 d.
- (91) Jungtinė Karalystė dėl 79–83 konstatuojamosiose dalyse nurodytų priežasčių mano, kad pagalba neturėtų būti laikoma neteisėta pagalba ir turėtų būti vertinama tik pagal 2001 m. rekomendacijas dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai.
- (92) Be sprendime pradėti tyrimo procedūrą šiuo atžvilgiu išdėstytų išvadų, atsižvelgdama į Jungtinės Karalystės pareikštą poziciją Komisija nurodo, kad Teisingumo Teismas nuosekliai teigė, kad tais atvejais, kai teigiamas Komisijos sprendimas užginčijamas per nustatytą laiką ir Teismas jį anuliuoja, bendrieji Sąjungos teisės principai ir visų pirma teisinio tikrumo ir teisėtų lūkesčių apsaugos principai netrukdo Komisijai paskelbti, kad tam tikra pagalbos priemonė yra neteisėta ir nesuderinama pagalba, ir pareikalauti pagalbą susigrąžinti. Sprendime CELF I ⁽²⁰⁾ Teismas teigė, kad „preziumuojama, kad Komisijai priėmus teigiamą sprendimą įgyvendinta pagalba yra teisėta, kol Bendrijos teismas šio sprendimo nepanaikina. Atsižvelgiant į EB 231 straipsnio pirmą pastraipą, teismo sprendimo paskelbimo dieną laikoma, kad panaikintas sprendimas nagrinėjamos pagalbos nepripažino suderinamos, todėl jos įgyvendinimas turi būti laikomas neteisėtu“. Sprendime CELF II ⁽²¹⁾ Teismas patvirtina savo išvadą, kad „teigiamas Komisijos sprendimas negali sukelti teisėtų pagalbos gavėjo lūkesčių tada, kai, pirma, šis sprendimas per nustatytą terminą buvo užginčytas Teisingumo Teisme, kuris vėliau panaikino sprendimą, antra, kol nesibaigė terminas pateikti ieškinį, arba, pareiškus ieškinį, kol Bendrijos teismas nepriima galutinio sprendimo“.
- (93) Todėl Komisija laikosi savo nuomonės, kad NMM lengvata turėtų būti laikoma neteisėta pagalba. Vadinasi, po 2008 m. balandžio 2 d. teikta pagalba turi būti vertinama pagal 2008 m. valstybės pagalbos aplinkos apsaugai gaires. Nepaisant to, net jeigu, kaip teigia Jungtinė Karalystė, NMM lengvata turėtų būti laikoma esama pagalba, ji vis tiek turėtų būti suderinta su 2008 m. valstybės pagalbos aplinkos apsaugai gairėmis, kaip nustatyta jų 200 punkte.

5.2.2. Sutarties 110 straipsnio pažeidimas

- (94) Kaip paaiškinta 53 ir 54 konstatuojamosiose dalyse, Komisija manė, kad NMM lengvata, netaikoma į Šiaurės Airiją iš kitų valstybių narių importuojamiems produktams, gali būti pažeidžiamas Sutarties 110 straipsnis.
- (95) Kadangi Sutarties 110 straipsnio pirmą pastraipą neleidžiama nacionalinė schema, tokia kaip Šiaurės Airijoje taikoma NMM lengvatos schema, pagal kurią sumažintas NMM tarifas gamintojų, sudariusių aplinkos apsaugos susitarimus, Šiaurės Airijoje išgautoms neapdorotoms nerūdinėms medžiagoms, nors tapatiems iš kitų valstybių

⁽²⁰⁾ 2008 m. vasario 12 d. Sprendimo CELF ir ministre de la Culture et de la Communication, C-199/06, Rink. p. I-00469, 63 punktas.

⁽²¹⁾ 2010 m. kovo 11 d. Sprendimo CELF ir ministre de la Culture et de la Communication, C-1/09, Rink. p. I-02099, 45 punktas. Taip pat žr. 2003 m. rugpjūčio 5 d. Sprendimo P & O European Ferries (Vizcaya) prieš Komisiją, T-116/01, Rink. p. II-02957, 205 punktą.

narių importuojamiems produktams sumažinto tarifo schema netaikoma ir taikomas viso tarifo NMM ⁽²²⁾. Priešingai negu teigiama 85 konstatuojamojoje dalyje nurodytoje Jungtinės Karalystės pateiktoje medžiagoje, tai, kad sumažinto tarifo schema turėtų būti taikoma tik apibrėžtai teritorijai, šio aiškinimo nekeičia. Iš tikrųjų, jeigu nuostatos, tokios kaip JK lengvatos schema, būtų leistos, valstybės narės galėtų lengvai apeiti Sutarties 110 straipsnyje nustatytą nediskriminavimo principą.

- (96) Teisingumo Teismas nustatė ⁽²³⁾, kaip teigia ir pati Jungtinė Karalystė, kad „Bendrijos teisė <...> neriboja kiekvienos valstybės narės laisvės nustatyti diferencijuotas tam tikrų, netgi panašių prekių EB 90 straipsnio pirmosios pastraipos prasme, apmokestinimo sistemos“. Tačiau tokia diferencijavimo praktika yra suderinama su Sąjungos teise „tik tada, jeigu ja siekiama tikslų, kurie taip pat suderinami su Sutarties ir antrinės teisės reikalavimais, ir jeigu išsamiais jos taisyklėmis išvengiama bet kokios tiesioginės ar netiesioginės diskriminacijos importo iš kitų valstybių narių atžvilgiu arba konkurencinių nacionalinių prekių apsaugos“. NMM lengvatos atžvilgiu skirtingas importuotų nerūdinių medžiagų traktavimas yra akivaizdžiai nesuderinamas su Teismo nustatytais diferencijavimo reikalavimais.
- (97) Svarbiausias su Sąjungos teise susijęs principas – Sutarties principus reikia aiškinti ir taikyti taip, kad būtų įgyvendinti jų tikslai. Sutarties 110 straipsnyje nustatytos konkrečios su tarptautiniu apmokestinimu susijusios nuostatos, kuriomis draudžiama valstybėms narėms diskriminaciniu būdu taikyti vidaus mokesčius. Kad mokesčių priemonė, kuri yra pagalba, būtų galiojanti, Komisija privalo įsitikinti, kad konkrečia priemone, pirma, nebūtų pažeistas Sutarties 110 straipsnis, o antra – kad ji atitiktų visas atitinkamas 107 ir 108 straipsniuose nustatytas sąlygas ⁽²⁴⁾. Nėra priežasties manyti, kad pagalbos priemonė, kurios forma – mokesčio lengvata, taikoma tik dalyje valstybės narės, turėtų būti to aiškinimo išimtis.
- (98) Nepaisant to, Komisija atkreipia dėmesį, kad Jungtinė Karalystė savo 2014 m. balandžio 1 d. raštu išipareigojo ištaisyti NMM lengvatos nesuderinamumą su Sutarties 110 straipsniu ir grąžinti surinktas sumas, nesuderinamas su vidaus rinka remiantis 99–103 konstatuojamosiose dalyse apibūdintais kriterijais. Taisomąja priemone siekiama tais atvejais, kai Šiaurės Airijoje iš kitų valstybių narių buvo įsigytos nerūdinės medžiagos, kurioms buvo taikomas viso tarifo NMM, kol 2004–2010 m. galiojo NMM lengvatos schema, suteikti galimybių gauti 80 % nerūdinių medžiagų mokesčio kreditą, kuris buvo teikiamas NMM lengvatos schemoje dalyvaujantiems Šiaurės Airijos karjerus eksploatuojantiems veiklos vykdytojams. Siūlomos schemos nustatymo tikslas būtų panaikinti galėjusių atsirasti nelygybę.
- (99) Komisija atkreipia dėmesį į tai, kad, kaip Jungtinė Karalystė tvirtino savo 2012 m. rugsėjo 17 d. rašte, yra neįmanoma nustatyti užsienio karjerų, kurie pardavė NMM apmokestintas nerūdines medžiagas, kurios buvo importuotos į Šiaurės Airiją ir naudotos joje. Komisija toliau atkreipia dėmesį, kad faktiniai subjektai, mokėję NMM, buvo ne užsienio karjerai, o importuotojai, užsiregistravę kaip mokesčių mokėtojai. Todėl būtų tinkama ir derėtų su Komisijos taikoma praktika ⁽²⁵⁾, kad sumokėtas mokestis būtų grąžintas faktiškai mokestį sumokėjusiems subjektams, dėl kurių veiksmų nerūdinės medžiagos turėjo būti apmokestintos. Siūloma atgaline data taikoma schema užtikrinama, kad visi, kas pateikia įrodymus, kad HMRC pateikė viso tarifo NMM ataskaitas, susijusias su įsigytais nerūdinėmis medžiagomis, importuotomis į Šiaurės Airiją iš kitų valstybių narių nuo 2004 m. balandžio 1 d. iki 2010 m. lapkričio 30 d. (nagrinėjamas laikotarpis) ir atitiko konkrečius aplinkos apsaugos kriterijus ir nurodytas sąlygas, galėtų reikalauti 80 % mokesčio kredito nuo sumokėto mokesčio.
- (100) Kadangi atgaline data taikoma schema siekiama užtikrinti, kad grąžinimo mechanizmas būtų taikomas tik importuotoms nerūdinėms medžiagoms, išgautoms karjeruose, atitinkančiuose tokius pat aplinkos apsaugos standartus, kokius atitinka Šiaurės Airijos karjerai, atitikę lengvatos taikymo reikalavimus, Jungtinė Karalystė turi užtikrinti patikrinimo mechanizmą. Komisija pripažįsta, kad, norint atgaline data galiojančią schemą faktiškai taikyti ir išvengti nereikalingo apsunkinimo, Jungtinė Karalystė netikrins, ar užsienio karjerai atitiko tiksliai tokius standartus, kokius nustatyti Šiaurės Airijos karjerams, nes iš tikrųjų jiems nebuvo jokių paskatų tai daryti, bet tikrins, ar bent jau laikytasi aplinkos apsaugos standartų, nustatytų tuo metu Sąjungos atitinkamais teisės aktais, perkeltais į atitinkamus nacionalinės teisės aktus. Šiaurės Airijos aplinkos departamentas įsitikins, kad bet kuris potencialus pretendentas laikėsi aplinkos apsaugos standartų ir vykdys registraciją metus nuo teisės akto dėl lengvatos taikymo atgaline data projekto paskelbimo Jungtinėje Karalystėje dienos.

⁽²²⁾ Žr. 2007 m. lapkričio 8 d. Sprendimo *Stadtgemeinde Frohnleiten ir Gemeindebetriebe Frohnleiten*, C-221/06, Rink. p. I-09643, 56–73 punktus.

⁽²³⁾ Tas pats 22.

⁽²⁴⁾ E. Szyszczak, „Research Handbook on European State Aid Law“ (Tiriamasis Europos valstybės pagalbos teisės vadovas), Edward Elgar Publishing Limited, JK, 2011 m., p. 287.

⁽²⁵⁾ C-43/02 (ex NN 75/01) – Liuksemburgas, C-7/05 – Slovėnija, NN 162/A/2003 ir N 317/A/2006 – Austrija, C-4/09 (ex N 679/97) – Prancūzija.

- (101) Kad turėtų teisę naudotis lengvata, pretendentas turės nurodyti, kuriame karjere, esančiame ne Jungtinėje Karalystėje, nerūdinės medžiagos buvo išgautos, ir kreiptis į Šiaurės Airijos aplinkos departamentą dėl pažymos, kad tuo metu karjeras atitiko Sąjungos teisės aktuose nustatytus aplinkos apsaugos standartus. Tada Aplinkos departamentas pasikonsultuos su kitomis valstybėmis narėmis siekdamas įsitikinti, kad standartai buvo nustatyti ir jų buvo laikytasi. Įsitikinęs tuo, Aplinkos departamentas išduos atitikties pažymą, kuri bus pateikta HMRC ⁽²⁶⁾ siekiant įsitikinti, kad joje yra visa būtina informacija, kad būtų patenkintas prašymas grąžinti mokestį. Paraiškoms dėl to pat karjero bus taikoma ta pati pažyma.
- (102) Prašymuose grąžinti mokestį turės būti pateikti dokumentais pagrįsti įrodymai, kad nerūdinės medžiagos buvo įsigytos iš kitos valstybės narės karjero per nagrinėjamąjį laikotarpį, karjerui išduota Aplinkos departamento pažyma; mokamas viso tarifo NMM, neprašyta lengvatą taikyti kitais tikslais. Įsigijimą galima įrodyti tinkamais komerciniais dokumentais, kuriuose nurodyta sandorio data ir nerūdinių medžiagų kilmė. Registruotų mokesčių mokėtojų nerūdinių medžiagų mokesčio ataskaita galėtų būti įrodymas, kad sumokėtas viso tarifo NMM ir kad neprašyta jokios kitos lengvatos. Tai dalis pačių mokesčių mokėtojų dokumentacijos, nes institucijoms nurodoma tik visa už apmokestinamą nerūdinių medžiagų naudojimą komerciniais tikslais mokėtina mokesčio suma. Komisija pripažįsta sunkumus, kurių galimi pretendentai gali turėti teikdami tokius dokumentus, nes nuo NMM lengvatos nustatymo praėjo daug laiko ⁽²⁷⁾. Tačiau Komisija atkreipia dėmesį, kad Jungtinė Karalystė pagrįsto įrodymo, kad būtų galima atgaline data taikyti lengvatą, reikalauja tik atsižvelgdama į tai, kad nėra jokių viešų įrašų, kuriuose būtų visa tokia informacija.
- (103) Jungtinės Karalystės siūlomai atgaline data taikomai taisomajai priemonei būdingos šios pagrindinės savybės:
- a) apie ją bus plačiai skelbiama, įskaitant skelbimus nacionalinėje Šiaurės Airijos ir Airijos Respublikos spaudoje. Kadangi nerūdinių medžiagų, išgautų ne Jungtinėje Karalystėje mokestis taikomas tada, kai nerūdinės medžiagos naudojamos komerciniais tikslais, t. y. pagal sutartį vykdyti tiekimą Jungtinėje Karalystėje, naudojamos statybų tikslais arba maišomos su bet kuo, išskyrus vandenį, galimi reikalavimus atitinkantys subjektai galėtų būti tiksliausiai nustatomi remiantis nerūdinių medžiagų mokesčio registracijos informacija, turima Šiaurės Airijoje. Todėl skelbiant apie atgaline data taikomą schemą, be kita ko, bus siunčiami raštai kiekvienai nerūdinių medžiagų mokesčių sumokėjusiai įmonei, užregistruotai Šiaurės Airijoje, įskaitant visus, kas galėjo būti užregistruoti nagrinėjamoju laikotarpiu, bet vėliau buvo išregistruoti;
 - b) priemonė bus įteisinta artimiausiame galimame finansų įstatyme po Komisijos sprendimo priėmimo. Jungtinė Karalystė Komisiją informavo, kad teisės akto projektas jau pradėtas rengti 2014 m. balandžio mėn. ir Komisijai jau pateiktas NMM grąžinimo formos pavyzdys. Numatoma, kad atgaline data galiojanti schema galėtų įsigalioti 2015 m. balandžio arba gegužės mėn.;
 - c) bus nustatytas registracijos Aplinkos departamente 1 metų laikotarpis nuo teisės akto projekto paskelbimo dienos, taip bus užtikrinta, kad Aplinkos departamentas turėtų pakankamai laiko atitinkamiems karjerams patikrinti;
 - d) schema galios 4 metus nuo teisės akto priėmimo (t. y. po karališkojo pritarimo atitinkamam finansų įstatymui);
 - e) lėšų dydžio požiūriu schema nebus ribota;
 - f) atgaline data grąžinant mokestį bus mokamos ir palūkanos. Palūkanų norma bus apskaičiuojama pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 794/2004 ⁽²⁸⁾ 9 straipsnį;
 - g) bus užtikrinta, kad išmokos būtų atliktos kuo skubiau (tikslus laikotarpis priklausys nuo laiko, kurio kitų valstybių narių institucijoms prireiks karjerų, iš kurių į Šiaurės Airiją buvo importuotos nerūdinės medžiagos, aplinkos apsaugos priemonėms patikrinti).
- (104) Todėl Komisija mano, kad Jungtinė Karalystė įsipareigojo nustatyti tinkamą priemonę, kad ištaisytų bet kokią praeityje galėjusią būti diskriminaciją.

⁽²⁶⁾ HMRC administruoja mokestį ir lengvatos schemą.

⁽²⁷⁾ Iš Jungtinės Karalystės įmonių paprastai reikalaujama mokesčių dokumentaciją, susijusią su nerūdinių medžiagų mokesčiu, saugoti šešerius metus.

⁽²⁸⁾ 2004 m. balandžio 21 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 794/2004, įgyvendinantis Tarybos reglamentą (EB) Nr. 659/1999, nustatantį išsamias EB sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles (OL L 140, 2004 4 30, p. 1).

5.2.3. Vertinimas pagal 2001 m. rekomendacijas dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai

- (105) Kaip nurodyta 56 konstatuojamojoje dalyje, Komisija, NMM lengvatą vertindama pagal 2001 m. rekomendacijas dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai, negalėjo prieiti prie teigiamos išvados, nes jai buvo abejonių dėl Sutarties 110 straipsnio. Kadangi Jungtinė Karalystė nustatys tinkamą priemonę bet kokiai dėl priemonės atsirandančiai diskriminacijai ištaisyti, Komisija dabar gali konstatuoti, kad pagal 2001 m. rekomendacijas dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai priemonė yra suderinama su vidaus rinka.
- (106) Komisija atkreipia dėmesį į BAA pateiktas pastabas dėl priemonės vertinimo sprendime pradėti tyrimo procedūrą ir Jungtinės Karalystės su tuo susijusias pastabas. Komisijos nuomone, nebuvo pateikta jokių naujų argumentų, į kuriuos Komisija dar nebūtų atsižvelgusi, ir nėra priežasčių, dėl kurių reiktų keisti sprendime pradėti tyrimo procedūrą pateiktą vertinimą.

5.2.4. Vertinimas pagal 2008 m. valstybės pagalbos aplinkos apsaugai gaires

- (107) Komisija sprendime pradėti tyrimo procedūrą vertino priemonės suderinamumą su vidaus rinka pagal 2008 m. valstybės pagalbos aplinkos apsaugai gaires. Komisijos vertinimas buvo teigiamas visais atžvilgiais, išskyrus atitiktį 2008 m. valstybės pagalbos aplinkos apsaugai gairių 158 punkto c papunkčiui, t. y. atitiktį būtinumo kriterijams, kuriais reikalaujama, kad turi nebūti galimybių didelio gamybos sąnaudų padidėjimo dėl NMM perduoti klientams, labai nemažinant Šiaurės Airijos pagalbos gavėjų, kuriems taikyta NMM lengvata, pardavimo apimtys.
- (108) Sprendime pradėti tyrimo procedūrą Komisija nurodė, kad Jungtinė Karalystė deramai neatsižvelgė į poveikį, kurį tai, kad apdorotų produktų iš nerūdinių medžiagų gamintojai niekada nemokėjo viso tarifo NMM, daro vidutiniam kainos padidėjimui Šiaurės Airijoje, palyginti su kainos padidėjimu Didžiojoje Britanijoje 2001–2002 m., kai buvo nustatytas NMM. Jungtinė Karalystė dabar pateikė tokių apdorotų produktų poveikio duomenims įvertinti ir iš jo matyti, kad iš tikrųjų kainos padidėjimo lygis yra toks, kad perduoti NMM klientams turbūt būtų neįmanoma (žr. 46 konstatuojamąją dalį).
- (109) Be to, kalbant apie sumažėjusio pardavimo įrodymus, Komisija atkreipė dėmesį, kad Jungtinė Karalystė nepaaiškino, kaip Šiaurės Airijos nerūdinių medžiagų rinkos plėtojosi po 2002 m. Iš pateiktų duomenų buvo matyti, kad gamyba padidėjo 2004–2007 m. Kaip nurodyta 47–49 konstatuojamosiose dalyse, buvo pateikti Šiaurės Airijos nerūdinių medžiagų gamintojų reprezentatyviosios imties duomenys, įskaitant gamybos tendencijas. Tačiau pasirodo, kad tie duomenys labai atitiko statybos tendencijas ir didelį poveikį jiems padarė 2008 m. prasidėjęs ekonomikos nuosmukis, taigi tai nėra visiškai aktualūs duomenys, iš kurių galima spręsti apie sumažėjusį pardavimą nustačius NMM.
- (110) Komisija sprendime pradėti tyrimo procedūrą toliau pažymi, kad nepateikta duomenų, pagrindžiančių pateiktą informaciją, kad išlaidos padidėjo ir tai padarė poveikį veiklos vykdytojų apyvartai bei sumažino pelną. Nepaisant to, kad labai sunku surinkti susijusią informaciją, Jungtinė Karalystė tikrai pateikė tą teiginį pagrindžiančios informacijos, kaip aprašyta 2.3.4–2.3.7 skirsniuose. Be to, Jungtinė Karalystė pateikė informacijos, iš kurios matyti, kad Šiaurės Airijoje tarp nerūdinių medžiagų gamintojų yra didelė konkurencija ir kad jie gali labai nedaug didinti kainas, nes yra didesnė tarpusavyje pakeičiamų produktų pasiūla, rinkoje nėra vertikalios integracijos, ir yra daug gamintojų, turinčių mažas rinkos dalis (žr. 34–40 konstatuojamąsias dalis).
- (111) Sprendime pradėti tyrimo procedūrą Komisija taip pat pažymėjo, kad iš paklausos kainų elastingumo duomenų matyti, kad paklausa yra neelastinga. Jungtinė Karalystė dabar parodė, kad atitinkami duomenys apėmė visą Jungtinę Karalystę ir jie negalėjo būti susiję vien su Šiaurės Airija. Komisija pripažįsta Jungtinės Karalystės paaiškinimus, kad konkretaus Šiaurės Airijos rinkos elastingumo nepavyksta apskaičiuoti.
- (112) Komisija, gavusi BAA pastabas, kad Jungtinės Karalystės pateikti ekonominiai duomenys, nurodyti sprendimo pradėti tyrimo procedūrą 21–23 konstatuojamosiose dalyse, yra neįtikimi ir galbūt klaidinantys, pažymi, kad Jungtinė Karalystė pateikė daugiau ir išsamesnių duomenų (žr. 27 konstatuojamąją dalį), susijusių su nerūdinių medžiagų kainomis Šiaurės Airijoje ir Didžiojoje Britanijoje. Iš duomenų matyti, kad taikomas viso tarifo NMM iš tikrųjų sudarytų daug didesnę pardavimo kainos dalį ir taip silpnoje rinkoje.

- (113) Komisija toliau svarstė, kodėl NMM buvo galima perduoti klientams Didžiojoje Britanijoje, o Šiaurės Airijoje – ne. Šiuo atžvilgiu Komisija pripažįsta Jungtinės Karalystės vertinimą, aprašytą 34–40 konstatuojamosiose dalyse, kurių savo ataskaitoje dėl nerūdinių medžiagų ⁽²⁹⁾ patvirtino Sąžiningos prekybos tarnyba, kad Šiaurės Airijos nerūdinių medžiagų rinka geografiniu požiūriu yra visai kitokia rinka negu Didžiosios Britanijos ir kad Šiaurės Airijos nerūdinių medžiagų gamintojai gali turėti mažiau galimybių visą mokestį perduoti savo klientams.
- (114) Komisija taip pat pažymi, kad kainų didinimo galimybės Šiaurės Airijoje, matyt, yra labiau ribotos dėl didesnių gamybos sąnaudų, patiriamų daugelyje sričių. Jungtinė Karalystė parodė, kad, remiantis keturių iš penkių stambiausių šios pramonės bendrovių pateiktais duomenimis, pelno marža tikrai itin maža, daug karjerų eksploatuojami kelerius metus patiriant nuostolį, tokią padėtį lemia ir brangesnė elektra bei statybos leidimai (žr. 25 konstatuojamąją dalį).
- (115) Komisija pažymi, kad iš Jungtinės Karalystės pateiktų ir 2.3.6 skirsnyje aprašytų duomenų (nors jie ir neišskirstyti pagal metus ir nerūdinių medžiagų rūši) tikrai matyti, kad nerūdinių medžiagų pramonė Šiaurės Airijoje patiria didelį prekybos intensyvumą, apskritai viršijantį 10 % ir siekiantį net 24,25 %. Kaip nurodė Jungtinė Karalystė, dėl nedeklaruoto importo iš Šiaurės Airijos prekybos intensyvumas galėjo būti net daug didesnis. Anksčiau ⁽³⁰⁾ Komisija manė, kad jau 10 % viršijantis prekybos intensyvumas keltų pavojų atitinkamos pramonės konkurencingumui. Be to, Komisija pripažino, kad dėl didelio prekybos intensyvumo, kartu su mažomis rinkos dalimis, tampa neįmanoma didelių papildomų sąnaudų perduoti klientams ⁽³¹⁾ nesumažėjant pardavimui.
- (116) Tačiau Komisija pažymi, kad asfalto ir smėlio duomenys neatitinka tos tendencijos ir jų prekybos intensyvumas daug mažesnis. Tačiau smėlis ir asfaltas neatitinka tų pačių tendencijų kaip neapdorotos arba apdorotos nerūdinės medžiagos. Apskritai iš skaičių matyti, kad importas ir ekspertas mažėjo. Tačiau atrodo, kad smėlio ir asfalto importas pastaraisiais metais išaugo dvigubai. Tai, žinoma, daro poveikį skaičiuojant prekybos intensyvumą. Paminėtina, kad importuojamos apdorotos nerūdinės medžiagos niekada nebuvo apmokestinamos NMM, tai reiškia, kad sustabdžius NMM lengvatą, kai Šiaurės Airijos asfaltui imtas taikyti viso tarifo NMM, importuojamas asfaltas savaime tapo gerokai pigesnis. Todėl importo tendencijai įtakos galėjo turėti tas kainų skirtumas.
- (117) Be to, Komisija pažymi, kad nerūdinių medžiagų rinka, apimanti visų rūšių neapdorotas nerūdines medžiagas, yra vieno produkto rinka. Taip yra dėl to, kad įvairios žaliavinės nerūdinės medžiagos gali būti tarpusavyje pakeičiamos, tai patvirtino ir Sąžiningos prekybos tarnyba 2012 m. ataskaitoje ⁽³²⁾, vertindama nerūdinių medžiagų (neapdorotų nerūdinių medžiagų), cemento ir gatavo betono rinkas ir neišskirstydama nerūdinių medžiagų rinkos. Todėl Komisija konstatuoja, kad smėlio ir asfalto prekybos intensyvumo lygių skirtumas, palyginti su kitų rūšių nerūdinėmis medžiagomis, šiam vertinimui yra nesvarbus, nes, pirma, smėlis ir asfaltas yra imami kartu, nors jie patenka į skirtingų produktų rinkas – smėlis priklauso pirmos kategorijos nerūdinių medžiagų skaldai, o asfaltas yra apdorota nerūdinė medžiaga; antra, skaičiams įtaką darė importo tendencijos, galbūt susijusios su asfaltu.
- (118) Baigdama Komisija teigia, kad Jungtinė Karalystė dabar parodė, kad didelio gamybos sąnaudų padidėjimo dėl NMM nebuvo galima perduoti klientams labai nemažinant pardavimo, o suderinamumo sąlyga, nustatyta 2008 m. valstybės pagalbos aplinkos apsaugai gairių 158 punkto c papunktyje, yra įvykdyta.
- (119) Taigi Komisija, vertindama priemonės suderinamumą su Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punktu pagal 2008 m. valstybės pagalbos aplinkos apsaugai gaires, gali prieiti prie teigiamos išvados.

6. IŠVADA

- (120) Kaip paaiškinta sprendimo pradėti tyrimo procedūrą 40 konstatuojamojoje dalyje, Komisija nustatė, kad Jungtinė Karalystė Šiaurės Airijoje neteisėtai įgyvendino pakeistą NMM lengvatą pažeisdama Sutarties 108 straipsnio 3 dalį. Tačiau Komisija, atsižvelgdama į Jungtinės Karalystės prievolę imtis taisomųjų veiksmų atgaline data, nustatė, kad pakeista NMM lengvata yra suderinama su Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punktu pagal 2001 m. rekomendacijas dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai ir 2008 m. valstybės pagalbos aplinkos apsaugai gaires,

⁽²⁹⁾ Nerūdinės medžiagos. Sąžiningos prekybos tarnybos pagrindimas, kodėl Konkurencijos komisijai 2012 m. sausio mėn. buvo nusiųstas rinkos tyrimas.

⁽³⁰⁾ N 327/08 – Danija, 64 konstatuojamoji dalis.

⁽³¹⁾ Tas pats 30, 66 konstatuojamoji dalis.

⁽³²⁾ Tas pats 28.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pakeista nerūdinių medžiagų mokesčio lengvata, kurią Jungtinė Karalystė įgyvendino nuo 2004 m. balandžio 1 d. iki 2010 m. lapkričio 30 d. yra suderinama su vidaus rinka pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 3 dalies c punktą, jeigu tik Jungtinė Karalystė įvykdys 2 straipsnyje nustatytus įsipareigojimus.

2 straipsnis

1. Siekdamas panaikinti diskriminaciją, kurią patyrė bendrovės, į Šiaurės Airiją importavusios nerūdines medžiagas, sumokėjusios viso tarifo nerūdinių medžiagų mokesčių ir neturėjusios galimybės pasinaudoti pakeista Šiaurės Airijoje taikoma mokesčio lengvata, Jungtinės Karalystės valdžios institucijos įgyvendina mechanizmą, pagal kurį atgaline data grąžins 80 % viso tarifo mokesčio, iš nerūdinių medžiagų importuotojų Šiaurės Airijoje surinkto nuo 2004 m. balandžio 1 d. iki 2010 m. lapkričio 30 d.
2. Grąžinimo mechanizmu nustatomas registracijos Šiaurės Airijos aplinkos departamente vieno metų laikotarpis nuo teisės akto projekto paskelbimo dienos. Grąžinimo mechanizmas veikia ketverius metus nuo įsigaliojimo dienos.
3. Grąžinimas įteisinamas artimiausiame galimame finansų įstatyme po šio sprendimo priėmimo.
4. Lėšų požiūriu grąžinimo mechanizmas nėra ribotas, mokamos palūkanos, kurių norma apskaičiuojama pagal 2004 m. balandžio 21 d. Reglamento (EB) Nr. 794/2004, įgyvendinančio Reglamentą (EB) Nr. 659/1999, 9 straipsnį.
5. Jungtinė Karalystė apie grąžinimo mechanizmą plačiai skelbia, įskaitant skelbimus nacionalinėje Šiaurės Airijos ir Airijos Respublikos spaudoje.

3 straipsnis

Po metų nuo pranešimo apie šį sprendimą dienos Jungtinė Karalystė Komisiją informuoja apie priemones, kurių ėmėsi jo laikydamasi.

Jungtinė Karalystė Komisijai siunčia metines 2 straipsnyje nurodytos grąžinimo procedūros ataskaitas nuo pranešimo apie šį sprendimą dienos iki 2 straipsnio 2 dalyje nurodyto ketverių metų laikotarpio pabaigos.

4 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Jungtinei Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystei.

Priimta Briuselyje 2014 m. rugpjūčio 4 d.

Komisijos vardu
Joaquín ALMUNIA
Pirmininko pavaduotojas